

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Căminul 4. Telefon: 11-09. Nyomda: Str. I. G. Duca No. 8. Fiókkiadóhivatal és könyvosztály: P. Unirii 9. Telefon 11-99

ALAPITOTTA BARTHA MIKLÓS
Felölös szerkesztő és igazgató:
DR. GROIS LÁSZLÓ

Kiadótulajdonos: PALLAS R. T.
Törvényszéki képtromozási szám: 39. (Doe, 386)
1938. Trb. Cluj) Előfizetési árak: havonta 80,
negyedévre 240, félre 480 egész évre 960 lej.

LX ÉVFOLYAM, 95. SZÁM.

SZERDA

CLUJ, 1939 ÁPRILIS 26.

GAFENCU külügyminiszter hosszasan tanácskozott az angol kormány tagjaival

Nagy rokonszenvvel irnak az angol lapok a külügyminiszter személyéről és Románia fontos szerepéről. — Behatóan foglalkozik az angol sajtó a tárgyalásokra kerülő kérdésekkel

Megérkezett Berlinbe a román gazdasági bizottság

LONDON, április 25. (Rador). Az angol-román megbeszélések hétfőn délelőtt 11 órakor Gafencu és Halifax külügyminiszterek között megkezdődtek a külügyi hivatalban. A délelőtti megbeszélés után Halifax külügyminiszter ebédre látta vendégül Gafencu külügyminisztert. Az ebéd után többek között résztvett Chamberlain, Cadogan, Inskipp, Churchill, Eden, Attlee, Butler, Vansittart is. Délután Gafencu külügyminiszter Chamberlain miniszterelnökkel folytatott megbeszélést, melyen Halifax külügyminiszter is résztvett.

A londoni diplomáciai megbeszélések előterében Gafencu külügyminiszter tárgyalásai állnak, melyeknek fő pontjai, londoni jelentés szerint, a következők: 1. Az általános európai és balkáni politikai helyzet, román-angol együttműködés. 2. A Fekete-tenger és a Dardanellák, tekintettel Törökországra. 3. Bulgária. 4. A berlini tárgyalások. 5. Az albán megállás és a velencei tanácskozás és az általános balkánpolitikai helyzet. 6. Német-román kereskedelmi szerződés. 7. A Bucarestbe indult angol hivatalos kereskedelmi küldöttség feladatai és kilátásai. 8. Gazdasági helyzet és hiányok.

BUCURESTI, április 25. Czinczár Markovics jugoszláv külügyminiszter Vencéből való elutazása előtt kijelentette egy román újságírónak, hogy Gafencu Romából Belgrádon keresztül utazik vissza Bucarestbe. Belgrádi tartózkodása alatt tárgyalni fog a jugoszláv kormányral.

Az angol sajtó Gafencuról

LONDON, április 25. Az egész angol sajtó nagy cikkeket foglalkozik Gafencu londoni látogatásával. A lapok egyhangú rokonszenvvel és elismeréssel foglalkoznak a román külügyminiszter személyével. Ugyanakkor kihangsúlyozzák Románia szerepének nagy fontosságát. Részletesen beszámolnak a lapok Halifax külügyminiszter disztribúciójáról és arról, hogy a jelenlévő előkelő politikai személyiségek mennyire el voltak ragadtatva Gafencu személyiségétől. Gafencu a disztribúción Chamberlain és Halifax között ült és ebéd után hosszas tanácskozásokat folytatott az angol kormány tagjaival. Később Edennel, Churchillel és Attleével tanácskozott.

LONDON, április 25. Gafencu külügy-

minisztert délután 4 órakor Chamberlain angol miniszterelnök, majd Halifax külügyminiszter fogadta kihallgatáson. Ezután tanácskozás következett, amelyen Tilea londoni román követ is résztvett. Este lord Lloyd of Orkborn, a „British Council” elnöke adott diszvasorát Gafencu tiszteletére a Claridge-szállóban. A diszvasorán résztvettek az angol politikai, gazdasági és katonai élet előkelőségei, valamint számos angol nagy lap tulajdonosa. Gafencu külügyminiszter a diszvasora után Tilea román követ szállítására ment, akinek vendége londoni tartózkodása alatt.

Megérkezett Berlinbe a román gazdasági küldöttség

BERLIN, április 25. (Rador.) Megérkezett Berlinbe a román gazdasági bizottság, amelynek vezetője Marian, a nemzetgazdasági minisztérium államtitkára. A bizottság a Cseh- és Morvaország német protektorátus alá helyezésével előállított gazdasági problémákat fogja meg tárgyalni. Ezenkívül tárgyalás alá kerülnek a két ország kereskedelmi kapcsolataira vonatkozó egyes kérdések.

Henderson berlini angol nagykövet állítólag Chamberlain üzenetét vitte a német birodalmi fővárosba

Az üzenet szerint Roosevelt közbelépése rendkívüli alkalmat nyújt békés kibontakozásra. — Más hírek szerint az angol-francia-szovjet orosz katonai megegyezést fogja bejelenteni Henderson Berlinben. — Coulondre francia nagykövet visszatérését Berlinbe mára várják

Magyar-jugoszláv támadást kizáró egyezmény a láthatáron

A napokig tartó külpolitikai szélcsend után, sok jel arra mutat, hogy megint eseményteljes idők következnek. Henderson angol nagykövet visszatérése Berlinbe, melyet, hír szerint, ma fog követni Coulondre berlini francia nagykövet visszatérése is, amint előre valószínűnek látszott, nem az eddigi feszült helyzet csendes elsimulásának eredményeképpen következett be, hanem azért, mert a nyugati hatalmak határozott tervek érdekében akarják fölvenni nagyköveteik útján újra a kapcsolatot Németországgal. Hogy ezek a tervek miben állanak, arról angol lapok és hírügynökségek egyelőre csak kombinációkkal szolgálnak. Azt

azonban határozottan jelentik, hogy a Berlinbe visszatért Henderson nagykövet már ma érintkezésbe lép Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterrel. Hogy Németország visszaküldje az angol és francia nagyköveteket megjelölésének viszonzásaképpen nagyköveteit Londonba és Párisba, arról még nincsenek határozott jelentések. Henderson visszatérésének hírére először azt jelentették, hogy Dirksen londoni német nagykövet már a mai nap folyamán szintén Londonban lesz. Egy későbbi jelentés viszont azt tudatja, hogy Dirksen visszatérésének időpontját még nem állapították meg. Lehet, hogy ez a visszatérés az angol

nagykövet mára bejelentett berlini közléseinek mibenlététől függ. A londoni sajtó egy része ugyan azt jelenti, hogy Henderson nagykövet Chamberlain üzenetével utazott Berlinbe. Ez az üzenet állítólag újra kifejezésre juttatja az angol kormánynak azt a meggyőződését, hogy minden vitás kérdést tárgyalások útján lehet elintézni és hogy ezeknek a tárgyalásoknak megkezdésére Roosevelt üzenete rendkívüli és okvetlenül fölhasználandó alkalmat nyújt. Anglia — folytatja az „United Press” hírügynökség szerint Chamberlain üzenete — nincs ellenséges indulattal Németország ellen, azonban kész ellenállni minden erejével a

támadásokban megnyilvánuló terjeszkedési politika továbbfolytatásának. A hírügynökség tudni véli, hogy Chamberlain az üzenetben hivatkozik az angol közvélemény mind ellenállhatatlannabbá váló követelésére, hogy az általános hadkötelezettséget bevezessék. A „Daily Telegraph” szerint Henderson nagykövet ismertetni fogja Ribbentrop külügyminiszterrel a napokban nyilvánosságra hozandó angol-francia-szovjet orosz katonai megegyezést is. Chamberlain miniszterelnök maga az alsóházban egy hozzáintéztett kérdésre tegnap kijelentette, hogy Henderson nagykövet visszatérésének Berlinbe nincs különös jelentősége. Ennek a kijelentésnek azonban, mely Henderson huzamosabb távollétét is csak a nagykövet szabadságolásával magyarázta, különös jelentőséget nem tulajdonítanak. A két nagykövet Berlinbe való visszatérésével kapcsolatban angol lapok kérdést intéztek Washingtonba is, hogy az Egyesült Államok nem készül-e Berlinből szintén visszahívott nagykövetét a német birodalmi fővárosba küldeni. A válasz az volt, hogy erről csak az után a válasz után lehet szó, amelyet a Roosevelt által Hitlerhez küldött üzenetre várnak. Hitler válasza különben, amint Berlinből jelentik, pontosan péntek délután 12 órakor fog elhangzani, amikor a Reichstagot ezzel az egyetlen programponttal összehívják.

MAGYAR-JUGOSZLÁV MEGEGYEZÉS A LÁTHATÁRON

A külpolitikai érdeklődés másik fontos kérdés az olasz és jugoszláv külügyminiszterek velencei tárgyalásának eredménye képezi. Amint már megírtuk, az olasz és német sajtó rendkívüli jelentőséget tulajdonít ennek a tanácskozásnak. Ujabb hírek szerint ugyanilyen véleményen van az angol és francia sajtó is, mely megállapítja, hogy Olaszország barátságát ellenében Jugoszlávia ezután levékeny részt fog venni a tengelyhatalmak politikájában. Ugyancsak a francia sajtó határozottan állítja, hogy a velencei találkozás révén a jugoszláv-magyar közeledés is döntő előrehaladást ért és hogy Budapest és Belgrád között még május folyamán minden valószínűség szerint támadást kizáró egyezmény jön létre. Csáky magyar külügyminiszter, ugyanezen jelentések szerint, közlebről Belgrádba utazik és itt írják alá a tervezett megnemtámadási és baráti szerződést. Más hírek viszont arról szólnak, hogy Cincár Markovics jugoszláv külügyminiszter fog berlini tanácskozásai után Budapesten kiszállni. A párisi „Journal” úgy tudja, hogy Ciano külügyminiszter Belgráddal szemben szövetséget vállalt Magyarországgal jószándékai tekintetében. A budapesti „Új Magyarország” beavatott forrásból nyert értesülés alapján cáfolja azt a hírt, hogy Magyarország visszakövetelné Horvátországot. Az olasz sajtó legutóbbi magyar állami sajtó szerinti Ciano gróf külügyminiszter törekvése elsősorban a dunai és balkáni népek közötti ellentétek kiküszöbölését akarja szolgálni. Virginio Gayda a velencei találkozó eredményét négy pontban foglalja össze: 1. A velencei találkozó során megállapították, hogy az 1937. év husvétján megkötött olasz-jugoszláv egyezmény igen hasznos volt. 2. Mindkét kormány továbbra is ezt az egyezményt tekinti kapcsolatainak alapjául. 3. A jugoszláv politika az eddigig és jobban fog idomulni a tengelypolitikához. 4. A magyar-jugoszláv kölcsönös megértés fokozatosan hálad a teljes összhang felé.

(Cikkünk folytatása az utolsó oldalon)

Nagy lelkesedéssel fogadták a székely iparosok a magyar iparos-ság országos megszervezésének tervét

Teleki Ádám gróf körutja a székely városokban. - Általános helyesléssel csatlakoztak az iparosvezérek a szervezkedés munkájához

KOLOZSVÁR, április 25.

A Magyar Népközség keretében beindított iparos szervezkedés, amiről már több alkalommal beszámoltunk, a siker teljes jegyében folyik. A magyar iparos-ság megértette e kérdés fontosságát és ma már az érdekeltek sürgetik a legjobban, hogy az *Iparosok Országos Szervezete* minél előbb megvalósuljon és munkáját megkezdje.

Az ipari ügyek vezetője, gróf Teleki Ádám, a szervezési munkálatokat a legnagyobb szakértelemmel végzi és azok most már gyors ütemben is haladnak, úgyhogy rövidesen Erdély csaknem minden számottevő ipari városában meglesznek az egyesület keretei.

TELEKI ÁDÁM KÖRUTJA A SZÉKELY VÁROSOKBAN

Teleki Ádám a múlt hét folyamán a székelyföldi városokat látogatta meg, ahol az iparos-ság a legnagyobb lelkesedéssel fogadta úgy Teleki Ádámot, mint az eszme megvalósításának célját.

Teleki Ádám első állomása Segesvár volt. Ezután Székelykeresztúrt kereste fel, ahol dr. Ferenczy Pál és dr. Gyarmathy Dezsővel beszélt meg az előkészítési terveket. Székelyudvarhelyen szintén nagyobb érdekeltség volt, amelyen az iparosvezetők közül Csiky Albert, Kovács Elek, Bartók Lajos, Gyarmathy István és még többen vettek részt. Teleki Ádám ismertette az iparos-ság országos megszervezésének tervét.

A székelyudvarhelyi iparos-ság vezetői az ügyet magukévé tették olyképpen, hogy azt közlik az összes számottevő vezetővel és ennek alapján közös egyetértéssel fogják kijelölni azokat a vezetőket, akik az ügyek vitelét irányítani fogják.

Háromszékvármegyében Sepsiszentgyörgyön volt népes iparosösszejövetel, ahol a következő iparosvezetők jöttek össze: Gombos József alelnök, Dakó István, Sziggyártó Béla, Bács János, Bálinth Gábor, Szabó Sándor, Nagy Sándor, Szász Imre, Izsák István, Örendt Gyula, Bálint Lajos, Incze Ferenc, Szép Mihály és Incze Árpád titkár.

Teleki Ádám az egybegyűlt iparos-ság előtt részletesen ismertette azt a célt, hogy miért kell a magyar iparos-ságot egy táborba tömöríteni. Kiemelte azt, hogy

ha a magyar iparos-ság megakarja védeni gazdasági érdekeit, akkor az itt élő hatvanézer magyar iparosnak egy országos szervezete kell tömörülnie.

Ezután az iparostanácsnokok és ott-honok megvalósítását ismertette Teleki Ádám, majd a bevezetendő szaktanfolyamok, szakiskolák és más ipari támogatások kérdéseivel foglalkozott.

Az iparos-ság részéről Gombos József iparosotthoni alelnök adta elő a sepsiszentgyörgyi iparos-ság kívánságait, amelyekre Teleki Ádám külön-külön adott szakfelvilágosításokat.

LELKES HATÁROZAT SEPSISZENTGYÖRGYÖN

Az általános kérdések letárgyalása után az iparos-ság megvitatta a kérdéses ügyeket. Gombos József szép beszéd keretében jelentette be azt, hogy

Sepsiszentgyörgy magyar iparos-sága a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel veszi tudomásul az Országos Iparos Egyesület megszervezését és megvalósítását, melynek munkájában a legaktívabban részt vesz és tőle tehetőleg, anyagilag is támogatni fogja.

Teleki Ádám még bejelentette azt, hogy Szabó Béni éppen most dolgozik az országos iparos-szervezet alapszabályain, amely rövidesen el is fog készülni és így az iparos-ság munkáját meg is kezdheti.

A sepsiszentgyörgyi iparos-ság arra kérte Teleki Ádámot, hogy amikor az új alap-

szabály elkészül, azt nekik is küldjék meg, hogy egy iparosgyűlés keretében ők is megvitathassák azt.

MEGBESZÉLÉSEK CSIKSZEREDÁN

Csikszereda magyar iparos-sága is nagy lelkesedéssel várta Teleki Ádámot, ahol Vécsey Gyula iparosvezetővel és még több iparossal folytatott megbeszéléseket,

akik a legnagyobb örömmel vették tudomásul az iparos-ság országos megszervezését.

Általában megállapíthatjuk azt, hogy a székelyföldi körút alkalmával az iparos-ság vezetőinek véleménye az volt, hogy a szervezkedés feltétlenül szükséges és sürgős is, mert ipari érdekeiket csak ezen az úton tudják megvédeni és előre vinni.

Áremelést kértek a mészárosok, a vendéglősök és a sütőiparosok

Ülést tartott a városi ármegállapító bizottság

KOLOZSVÁR, április 25. Pacala nyugtábornok, helyettes polgármester elnöksége alatt tegnap délelőtt ülést tartott a városi ármegállapító bizottsága.

Az ülésen jelen voltak a malomtulajdonosok, sütőiparosok, mészárosok és vendégiparosok képviselői, akik az elnök, az alpolgármester felhívására előterjesztették kéréseiket.

A malomtulajdonosok képviselői előadták, hogy a gabona ára az utóbbi napokban kilogrammonként 50 banival emelkedett és ezért arra kérték az árvizsgáló bizottságot, hogy a gabona árának emelkedése arányában emelje fel a lisztárakat.

A sütőiparosok viszont azt kérték, hogy a lisztárak emelkedése arányában emelje fel a városi tanács a kenyér, illetve kenyérművek árát is. A mészárosok képviselői előadták hogy a legutóbbi ármegállapítás óta az állatvásárokon az élőállatok árak ismét emelkedtek. A sertésbé-

sárlás még mindig nagy nehézségekbe ütközik és a hadsereg vásárlásai következtében a marha ára is emelkedett. Ép ezért azt kérték, hogy az árvizsgáló bizottság a sertésbőr és zsírművek árát, valamint az elsőrendű marhahús árát kilogrammonként két-két lejfel emelje fel. Felszólalt az értekezleten a vendéglős iparosok főtitkára is, aki előadta, hogy a vendéglőben kiszolgáltattott élelmiszerek árát az árvizsgáló bizottság hónapokkal ezelőtt állapította meg, amikor az élelmiszerek árai a maiaknál alacsonyabb színvonalon állottak. Azóta az élelmiszerpiacon tetemes áremelkedés következett be s éppen ezért azt kérték, hogy a vendéglőben kiszolgáltattott élelmiszerek árát is legalább 10 százalékkal emelje fel. Az előterjesztések fölött beható eszmecsere indult meg, a döntés azonban elmaradt. Az új maximális árakat a városi tanács ma délutáni ülésén állapítja meg.

Az angol haditengerészet ereje

Minden leheő európai csoportosulásnál erősebb az angol hajóraj. - Előterben a támadó stratégia

LONDON, április 25.

Az utóbbi idők eseményeivel kapcsolatban sok szó esik az angol tengeri erőről, mely ebben a pillanatban a rohamos növekedés állapotában van. Ez a tengeri erő mindig a világ legelső tengeri ereje volt. 1918 után azonban bizonyos mérséklés mutatkozott a növekedésben és Anglia a washingtoni megegyezésben elismerte az Egyesült Államoknak azt a törekvést, hogy vele egyenlő haditengerészetet építsen magának. A washingtoni kormány azonban ezt a lehetőséget sohasem használta teljesen ki, bár Amerika tengeri ereje az utóbbi években szintén a többi hatalmak tengeri ereje előtt járt és egyideig meg is közelítette az angol tengeri haderőt. Ma azonban olyan arányban növekedik az angol haditengerészet, hogy az Egyesült Államok, mely szintén fokozott iramban épí-

ti a hadihajókat, újra elmarad egy kissé az angol tengerészet fejlődése mellett. Az új angol flottaprogram befejezését eredetileg 1942-re tervezték, de minden arra mutat, hogy a különböző hajók építésére meghatározott időpontokat a valósággal mozgósítási állapotban levő angol hadiüzemeknek sikerülni fog megrövidíteni. Azonban már ma is az a helyzet, hogy az angol haditengerészet egyedül is felveheti a harcot Európa többi haditengerészetének minden lehető együttműködésével szemben. Természetesen ebből az együttműködési lehetőségéből kihasználja a francia haditengerészetet, mely második sorban következik az angol után és előreláthatólag még hosszú időn át az angollal szövetségben fog küzdeni, ettől eltekintve azonban Európa összes haditengerészei együttesen is messze elmaradnak a mai angol haditengerészet erejétől.

Hajók és tengerészek létszáma

Az angol admirálisnak ma 15 nagy csatahajó, 15 nagy, nehéz cirkáló, 44 könnyű cirkáló, 6 repülőgépanyahajó, 166 torpedóromboló, 42 aknahajó, 54 buvárhajó, 43 kereskedelmi hajókat kísérő hadihajó, 16 motoros torpedónaszád és nagyszámu más, kisebb hajóegység áll rendelkezésére. Ebben az évben elkészül még ehhez 6 könnyű cirkáló, 16 nehéz torpedóromboló, 8 buvárhajó, 4 kereskedelmi hajókat kísérő hadihajó és 20 torpedónaszád. A jövő évben pedig — esetleg még ennek az évnek második felében — két új óriás-csatahajó, 11 cirkálóhajó, 4 nagy re-

pülőgépanyahajó, 8 torpedóromboló és nagyszámu kisebb hajó csatlakozik a sorozathoz. A tengerészeti légénység száma 127.000 embert tesz ki. Ehhez a most következő napokban még 12.000 ember járul, akik közül négyezret a tengerészeti repüléshez osztanak be. E létszám mögött azonban számításba kell venni az angol tengerészet nagy tartalékos seregét is, a nagyszámu visszavonult, vagy nyugalmazott tengerésztisztet és tengerészt.

A nagy angol csatahajók túlnyomó részben éveken előbb készültek el, vannak köztük olyanok is, melyek még

a világháború előttről valók. Az utolsó évek alatt azonban átalakították mindegyiküket a modern követelményeknek megfelelően, felszerelték a légi és tengeralatti támadásokkal szemben és teljesen új ágyúkkal látták el mindegyiket. Ez az átalakítás nagyrésztben az abessziniai háború alatt történt, ebben az időben merült föl az a kérdés is, hogy nagy csatahajók védhetők-e repülőgépek támadásaival szemben, sokan ezzel is magyarázzák az angol külpolitika meghátrálását óvatos magatartását az abessziniai háborúval kapcsolatban. Azóta a nagy angol csatahajókat teljesen átalakították és szakították egyhangú véleménye megállapította, hogy ezek a nagy tengeri uszodák minden kétségen kívül sikeresen tudnak védekezni a repülőgépek támadásaival szemben. Erre a véleményre jutottak különben a többi hatalmak, köztük a repülőgéptámadások értékét legmagasabbra becsülő Olaszország is, amelyek azóta szintén újabb óriási hadihajók építésébe kezdtek. Egyik nagy angol lap tengerészeti szakértője nemrég a következőt írta: „Nem szeretnék annak a pilótának a hőrében lenni, aki megkockáztatja, hogy egy ilyen hadihajót megtámadjon.”

VÉDEKEZÉS A BUVÁRHAJÓK TÁMADÁSAI ELLEN

Angol szakírók véleménye szerint különben a brit hadiflotta majdnem tökéletesen védettnek érzi magát buvárhajók támadásaival szemben is. Ennek biztos jele különben már az, hogy az óriási angol haditengerészetnek aránylag kevés buvárhajója van. Jóval kisebb erejű haditengerészetek is kétszer annyi, sőt több buvárhajóval is rendelkeznek. Az angol admirális még akkor sem tartotta szükségesnek buvárhajói számának növelését, mikor Németország pár hónap előtt bejelentette, hogy az angol-olasz tengerészeti megállapodás lehetőségeinek megfelelően, a számára juttatott tonnatartalmat főleg a német buvárhajók számának emelésére fogja kihasználni. Angol részről ezt a bejelentést tudomásul vették, de a maguk részéről nem a buvárhajók számát emelték, hanem azokat a kisebb hajóegységeket, melyeket buvárhajók támadása ellen lehet felhasználni. Buvárhajók támadásai Angliára nézve különben nem haditengerészeti szempontjából, hanem kereskedelmi tengerészet szempontjából válhatnak veszedelmessé. Erre a veszedelemre azonban, a lehetőségek határai között, London szintén felkészült. Erős hajórajja áll készen a háború esetén csoportosan haladó kereskedelmi hajók kísérésére, ezenkívül s mint legutóbb hivatalosan jelentették, ezer nagyobb kereskedelmi hajót külön is felszereltek már buvárhajótámadások elleni védekezésre. Anglia különben fokozott mértékben készül háború esetén a semleges kereskedelmi tengerészetek igénybevételére is, melyeket ellenfelei buvárhajói csak azzal a kockázattal támadhatnak meg, hogy ezeket a semleges országokat is háborúba sodorják. Viszont az a lehetőség, hogy a hadihajók majdnem teljes biztonságban védekezhetnek buvárhajótámadások ellen, az angol és a vele együttműködő francia hadiflotta megadja a lehetőséget, hogy védelmi stratégia helyett minden erejével a támadó stratégia terére lépjen át. Ennek megfelelőleg angol és francia tengerészeti körökben ma teljesen uralkodnak is a támadó stratégia elvei.

Ma este van Jean Prosteanu hangversenye Jean Prosteanu, az ismert nevű hegedűművész ma este 9 órakor tartja hangversenyt a kolozsvári királyi helytartóság épületének dísztermében. Műsorán főképpen Paganini koncertdarabok szerepelnek. A művész, aki Hubay tanítványa volt, egyike a legjobb Paganini-játékosoknak.

Tűzvész pusztított Bálbányán. Bálbányán jelenlik: Az éjszaka folyamán tűz ütött ki a zsidó hitközség Regele Carol-utcai házában. A tűz a házat elpusztította, majd áttért a szomszédházakra és többek között az ipartestület háza is leégett. Az óriási szélben igen nehezen ment az oltási munkálat, habár a három bálbányai ezred tűzoltósága fáradozott a tűz eloltásán. A tűzkárt felbecsülni. Összegezték még nem sikerült felbecsülni. A vizsgálat megindult a tűz okának megállapítására.

Hajtási engedélyt kell váltani a traktortulajdonosoknak. Egy újabb rendelet szerint a traktortulajdonosoknak jelentkezniük kell a rendőrség illetékes forgalmi osztályán és kötelesek hajtási engedélyt váltani.

Elkészült a nemzeti gárdák szervezeti szabályzata

BUCURESTI, április 25. A Nemzeti Ujjászületés Frontjának nemzeti gárdája szolgálati szabályzatát elkészítették és Calinescu Armand miniszterelnök a szabályzatot szentesítés végett öfélése II. Károly király elé terjesztette. A gárda hivatását a következőkben állapították meg: harc a nemzeti érzés megerősítésére és a román szolidaritásért, a keresztény hit és kultúra fejlesztése, a munka kötelezővé tétele és megbecsülése, valamint az áldozatkész szellem megteremtése a trónnal és az országgal szemben.

A'helyezések a közép- iskolai tanári karban

BUCURESTI, április 25. Április 30-án jár le a középiskolai tanszemélyzet áthelyezési kérelmének határideje. Azok a középiskolai tanárok, akik áthelyezését kérik, április 30-ig kell betérjessék erre vonatkozó kéréseiket a nemzetoktatási miniszterhez.

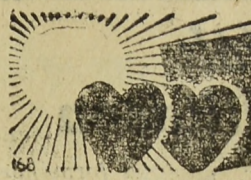
Emlékezés Telia ezredesre

KOLOZSVAR, április 25. Egy nyolcvanéves öreg urat temetett el a napokban Kolozsvár társadalma. Egy kedves, fiatal, jóváti ur: Telia Joan nyugalmazott ezredes. A fájdalomtöltes részvét mellett jól esett látni és érezni a rokonszenvnek ezt a megnyilvánulását, amely a város román és magyar társadalma részéről egyaránt elkísérte utolsó útján is a halott ezredes. Nevét hosszú évtizedeken át mindenkor szeretettel emlegette a város polgársága. Egyforma szeretettel emlegette mindig a világháború előtt és a világháború utáni Kolozsvár polgársága. Mi váltotta ezt ki? Talán az, hogy mint magánember és mint katonatiszt egyaránt ur volt. A szó legigazibb, legnemesebb értelmeben.

Egykor a 21-es honvédekkel teljesített szolgálatot. Azelőtt a középiskolái Medgyesen, majd Balázsfalván végezte, az ottani régi román gimnáziumban, azután Budapestre ment és kitűnő képességgel nyerte el a tisztí rangot a Ludovika akadémián. S a Ludovikáról kikerült egykori Telia hadnagy urát a világháború már mint őrmagyot találja. A fiatal éveik akkor már elcsúsztak s a magasrangú katonatiszt a honvédkerületi parancsnokságnál működik. Egyszer, 1916-ban az állomás peronján találkoztunk. Felvirágozott menetszárad indult a harotérre. Magyar bakák és román bakák vegyesen, magyar és román származású fiatal tisztek vallami meleg, soha el nem felejtendő testvéri együttérzésben, vallami bensőséges, testvéri összekeveredésben. És Telia őrmagy ur állt a pernonon, katonásan, de látszólag megindultan nézte a fiukat s néhány közelebbi ismerőstől — erdélyi, román származású fiúk voltak — mellegen búcsúzott. Megölelte őket és ezt ismételte többször: Édes fiaim!...

Azután elkövetkezett az 1918-as öszirózsás forradalom, majd az impérium átvétele. S a változott Erdély már mint ezredes találta a régi Telia őrmagyot. A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokságnak (a Cercu de Regutament) ő volt az első parancsnoka. Ott is találkoztunk vele. A változott időben. A kisebbségbe került magyar fiúk jöttek jelentkezni. Bakák és tisztek vegyesen. És Telia ezredes mindenkinél segítőt. Előzékenyen, kedves finomsággal, vallami olyan szívélyes közvetlenséggel, amit nem lehet elfelejteni. S mint a világháború alatti magyar Erdélyben a román fiukat, ugyanazzal a szeretettel fogadta a háború utáni román Erdélyben a katonai parancsnokságon jelentkező magyar fiukat. Ugyanúgy, ugyanazokkal a szavakkal is szólt hozzájuk: Édes fiaim!...

Aki valaha is beszélt vele az életben, sohasem felejtetheti el. Becsületes, igaz ember volt. Igazi katonatiszt. És igazi ur. Ezért szerette mindenki. Most, hogy eltemették, az őszinte részvét és szeretet tiszta lobogóját fájdalommal hajjuk meg emlékeztető előtt... (E. 2.)

A tavasz a szíveket fiatalítja...

NIVEA krém a bőrt!

NIVEA
KRÉM

Május elsejétől kezdve csak kivételes esetekben adnak felmentést katonai összpontosítások alól

A nagyvezérkar
rendelete

BUCURESTI, április 25. A Rador távirati iroda jelenti: A nagyvezérkar a tartalékos tisztek és altisztek, valamint a légénységi állományok tudomására hozza a következőket: Az idén május elsejétől kezdve az összpontosítási gyakorlatokra nem adnak felmentést és halasztást az összpontosítás alól csak a következő esetekben: 1. Az összpontosítás alól fel vannak mentve: miniszterek, a külföldi követségeken, vagy konzulátusokon szolgálatot teljesítő diplomáciai testületi tagok. 2. Fel vannak mentve a posta és vasúti tisztviselők (akiknek mozgósítás esetére felmentésük van), a polgári fogházak és fegyházak őrői, továbbá azok a tartalékos tisztek és altisztek, valamint légénységi állományiak, akik az Ország-összervezetben a következő alakulatokban vesznek részt: az Ország-összervezet parancsnoksága, irányítási központok (Breaza, Sepsiszentgyörgy és Predeal), tartományi parancsnokok, légióparancsnokok és tartományi irányítók. Fel vannak mentve a külföldi tanulmányutakon levők, ha benyújtják látogatási bizonyítványukat, amelyeket a külföldi román konzulátusok láttamoztak. Hasonlóképpen fel vannak mentve azok is, akik valamilyen állami megbízásból kifolyólag külföldön tartózkodnak, ha betérjessék annak az intézménynek az igazolását, amelynek érdekében külföldre küldték őket. 3. Felmentést kaphatnak az összpontosítás alól (kivételes módon és az év folyamán egyetlen esetben) azok, akik betegek az összpontosítás ideje alatt, ha betegségüket az illetékes csapatot katonai orvos igazolja. Abban az esetben, ha beteget nem vizsgálhatja meg az illetékes katonai orvos, akkor, ha a betegséget annak a helyőrségnek a katonai orvosa igazolja, ahol a beteg tartózkodik, vagy amely helyőrség legközelebb van a beteg tartózkodási helyéhez.

A felmentési és halasztási kéréseket az érdekeltek a hadtestparancsnokságokhoz (hegyivadász parancsnokságokhoz, a határőr parancsnokságokhoz, a gárda divízió parancsnokságához, valamint a hadseregfelügyelőséghez) kell intézni. Azokat a kéréseket, amelyekkel közvetlenül intéznek a nagyvezérkarhoz, vagy nemzetvédelmi minisztériumhoz, nem veszik tekintetbe.

SELECT MOZGÓ

Ma, kedden
rendkívüli
premier!!!

Az utóbbi évek leg-
izgalmasabb kaland-
filmje. Fősz.-ben:

AZ ÁLARCOS EMBER
TONTO, a rézbőrűek
**SILVER, az ördön-
gós ló.**

Kérjük a jegyeket idejében megváltani! — Ilyen film még nem volt!

Ötven ember megbetegedett Budapesten a mérgezett csokoládétól

BUDAPEST, április 25. A reggeli lapok egy tömeges mérgezési esetről számolnak be, melynek körülményei joggal keltenek megdöbbenést. A Zita-telepen tegnap 50 ember súlyos mérgezési tünetek között megbetegedett. Csakhamar kiderült, hogy mind az ötvenen csokoládét ettek, melyet egy asszonytól vásároltak nagyon olcsón. A megbetegedetteket kórházba szállították, közülük huszonhétnek az állapota rendkívül súlyos. A rendőrség csakhamar előkerítette az asszonyt, aki a csokoládét eladta. A vállalatnál kiderült, hogy az eladott csokoládét egy cukorgyár közelében lévő szeméthyűjtőből szedte össze és ezt adta el a Zita-telepen.

Nagyfontosságú sajtónyilatkozatot adott a Bucurestibe érkezett angol gazdasági bizottság vezetője

Kitűnő gazdasági szakemberek érkeztek Romániába a küldöttséggel

BUCURESTI, április 25. A gazdasági tárgyalások végett Bucurestibe érkezett angol delegáció tagjainak az „Athenee Palace”-szállóban külön lakosztályokat foglaltak le. A küldöttség az angol petroléumipar kiküldöttjei is kísérték, ugyancsak gabonaszakemberek, faipari importőrök és gyapott exportőrök, köztük a legnagyobb angol kereskedelmi házak képviselői.

Közöttük van Kessler is, a Royal Dutch nagy petroléumkoncern képviselője. Romániát eddig még nem kereste fel hasonló angol delegáció. Az angol-román kereskedelmi forgalom új lehetőségeinek megtalálásán kívül törekedni fognak, hogy lefedjék a nagyipar alapjait az országban. Különösen arra igyekeznek, hogy nagy vegyipari létesítmények, festékanyag és orvosi gyártmányok osztályát.

Ez az ipar látná el aztán egész Közép-, Kelet- és Balkáni-Európát.

A küldöttség elnöke, Sir Frederick

Leith Ross és felesége, Sir Reginald Hoare angol követnél ebédelt.

Tegnap délután Armand Calinescu miniszterelnök fogadta kihallgatáson az angol küldöttség vezetőjét, aki ma Mitila Constantinescu pénzügyminiszternél és Bojoiu nemzetgazdasági miniszternél látogatja meg. A tulajdonképpeni gazdasági tárgyalások akkor kezdődnek meg, mikor kijelölik a tárgyaló román delegáció tagjait. A kereskedelmi házak képviselői, akik az angol küldöttséget kísérik, tegnap délutántól kezdődőleg érintkezésbe léptek a román vállalatokkal.

SIR LEITH-ROSS NYILATKOZATA

BUCURESTI, április 25. Sir Frederick Leith-Ross, az angol gazdasági bizottság vezetője, aki tegnap érkezett meg a bizottsággal Romániába, nyilatkozatot adott az Argus és Timpul című lapoknak. Az angol gazdasági bizottság vezetője kijelentette, hogy

a bizottságnak Bucurestibe való érkezése nem egy, az utolsó órákban történt elhatározások következménye, ha-

Dr. Jékely Dániel kuriai bíró halála

BUDAPEST, április 25.

Borcsaljai és bulyi dr. Jékely Dániel, a magyar királyi kuria nyugalmazott bírája, hosszas szenvedés után, életének 76. évében április 21-én elhunyt. Temetése a farkasréti temető halottasházából tegnap d. u. folyt le, lelkéért az engesztelő áldozatot pedig a Ferencesek Margit-köruti templomában 27-én mutatják be.

Halálát gyermekein, Jékely Vilmán és dr. Jékely Istvánon kívül egyetlen testvére, nagyernyei Szóts Mihályné, született Jékely Ilona, ennek gyerekei és kiterjedt rokonság gyászolja. Az elhunyt Jékely Dániel a főhatalomváltás előtt egyik érdemes és köztisztviselő karnak és városunk társadalmi és kulturális életének. Mint táblabíró, került fel Budapestre. Amíg Kolozsváron működött, résztvett minden közérdekű munkában. Szoros kapcsolatok fűzték városunkhoz és minden évben felkereste barátai látogatással ittélő tisztelőit és jóbarátait. Rajongásig szeretett felesége ez előtt néhány hónappal hunyt el s ez még inkább hozzájárult állapotának súlyosbodásához. Kiváló ember és kiváló bíró volt Jékely Dániel, akinek halála itteni barátai és tisztelői körében is őszinte részvétet keltett.

nem idejövételüket még az elmúlt év novemberében határozták el öfélése II. Károly király londoni látogatása alkalmával.

Az angol gazdasági bizottság feladatáról szólva, azt a kijelentést tette, hogy ittélendő célja a román-angol árucseré fokozottabbá váló tétele. A bizottságnak az a hivatása, hogy kiküszöbölje mindazokat a nehézségeket, amelyek az angol-román kereskedelmi forgalom útjában állnak. Ugy hiszi, hogy ezek a nehézségek csak technikai nehézségek, amelyeket jóakarattal ki lehet küszöbölni.

Tudom, hogy az Önök termékeinek ára magasabb, mint a világpiaci árak — mondta Sir Frederick Leith-Ross — és elismerem azt is, hogy Románia nem hozhat újabb áldozatokat ez irányban. Más különben az újabb áldozatok a román termelő réteg — amely legnagyobb részben földművesekből áll — fogyasztóképességét csökkentenék. Ami pedig az angol termékek Romániába való exportálását illeti, most keressük azt a megoldást, amely lehetővé teszi az árucserét fizetési egyezség révén, olyan módon, hogy ne drágítsa meg az árukat.

Az angol gazdasági bizottság vezetője nyilatkozatát a következő szavakkal fejezte be:

Románia gazdasági működését az utolsó 20 esztendőben figyelemmel kísérem, azonban most jöttem először Romániába. Most, hogy itt vagyok, úgy a román gazdasági élet, mint a román tájak, különösen Erdély egyes részei, amelyeket a vonat ablakából futólagosan tekinthettem meg, úgy tűnnek fel előttem, mint régi ismerősök.

Abesszinia elfoglalásának harmadik évfordulója

RÓMA, április 25.

Abesszinia elfoglalásának harmadik évfordulója alkalmából nagyszabású katonai parádé lesz az olasz fővárosban. A katonai díszfelvonuláson részt vesznek mindazok a katonai alakulatok, amelyek tevékeny szerepet vittek az abessziniai hadjáratban.

HIREK

A „vasbeton gyermekek”

Newyorkból jelentik: Az amerikai tudóstársaságoktól fölötté kénsan lepte meg az a megállapítás, hogy a nagyvárosok, így Newyork, Chicago és San Francisco munkásnegyedek fiataljai, akiket a „vasbeton gyermekeknek” hívnak idekint, csak nagyon halvány fogalmakkal rendelkeznek a vidéki életéről és járulékaikról. Egy most rendezett körkérdés eredményeként kitudt, hogy a hat-tíz éves apróságok, akiknek legtöbbje sohasem hagyta el a nagyváros határát, nemcsak hogy a fák, virágok és vetemények neveit nem ismerik, hanem az állatokról sem tudnak sokat, a kutya és macska kivételével. Olyan is akad közöttük, aki a lovat kiveszöfőben lévő állatfajának tartotta, mondván, hogy az embereknek éppen azért kellett feltalálniuk a gépkocsit, hogy a lovakat pótolják vele. Ami a kecskéket, malacokat, birkákat illeti, a „vasbeton gyermekeknek” ezek csak pusztán nevek, amelyekhez nem kapcsolódik semmiféle tárgyi felismerés. A tudatlanság pálmáját talán mégis az a kis chicagói kölyök viszi el, akától a körkérdések egyik vezetője megkérdezte:

— Ha azt látod, hogy egy repülő veréb szalmazárat visz a csőrében, tudod-e, mit fog vele csinálni?

— Hogyne — hangzott a válasz. — Limentdét fog inni.

Az Egyesült Államokban annigra jelentős szerepet játszó gyermekvédő egyesületek és emberbaráti társaságok most cikksorozatokkal, gyűlések rendezésével akarnak odahatni, hogy a „vasbeton gyermekek” nyaraltatási mozgalmak keretében ismeressék meg a vidék növényzetével és állataival. Amint azt egy híres newyorki pedagógus: P. E. Brothring mondta, tűhetetlen, hogy a nagyvárosi „civilizáció” ilyen elképesztő tudatlanságra kárhoztassa a legfiatalabb nemzedéket.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. Április 22—28-ig a következő gyógyszer-tárak teljesítik az éjjeli szolgálatot: Unió-corn, dr. Kohn P. Unirii 2, telefon: 32.23. Demeter Cal. Motilor 2, telefon: 13.49. Somlea Cal. Regele Ferdinand 32, telefon: 21.55. Dr. Cseresznyés Calca Maresal Foch 38.

AZ ELREKVIRÁLT AUTÓK TULAJDONOSAI ADÓLEÍRÁST KÉRHETNEK. A pénzügyminisztérium rendeletét adott ki, amely szerint azok az autótulajdonosok, akiknek autóját a hadsereg céljaira elrekvirálták, kérhetik erre az időre autódíjuk leírását. A kérvényhez mellékelni kell a rekvirálási bon másolatát és a katonai hatóságok igazolását. Az adóleírást csak akkor vezetik keresztül, ha az autót visszakapták a tulajdonosok.

Az Erdélyi Múzeum Egyesület előadása. Az Erdélyi Múzeum Egyesület előadásainak újból való hatósági engedélyezése folytán az évad előadásprogramjának befejezése e héten a következő előadások lesznek: 1. Április 25-én, kedden délután hat órákor dr. Ruzitska Béla: Nagy molekulásulys vegyületek és műanyagok. (A természettudományi szakosztály népszerűsítő előadása). Utána a szakosztály szakelőadást tart. Értekeznek dr. Tulogdy János „Természettörténeti megfigyelések” címen. 2. Április 26-án, szerdán délután hat órákor Bodrogi János: Felszívódás a vékonybélben keresztül. (A természettudományi szakosztály előadása). Az előadások az unitárius püspökség disztribúciójában lesznek. Mindegyik előadásra a belépés díjtalan.

FELEMELTÉK AZ EGYHÁZI ADÓT A LUTHERÁNUSOK. Nagyszebenből jelentik: Az erdélyi és bánati lutheránusok vezetői gyűlést tartottak és elhatározták, hogy országosan felemlik az egyházi adót, mert az egyházi intézmények fenntartására szükséges összeget csak így tudják előteremteni.

Lőrinczy

és társa parkettezők

új parkett lerakását és javításokat, gyalulásokat jutányos áron vállalnak. Iroda: Strada Iuliu Maniu No. 2.

Dohányzási csodák a newyorki világkiállításon

Newyorkból jelentik: Az amerikaiak sok mindenre ráérnek a világkiállításra való látás készülődések közben is. Ezt bizonyítja a dohányosok nemzetközi nagygyűlése, amely most nyit meg a Broadway egyik nagy áruházának külön termében. A legnagyobb sikere a dohányzás tökéletesítését célzó tanulmányok bemutatójának volt. Mindjárt az első köztől kell megemlítenünk Tamás István magyar író papírnélküli cigarettáját (a papírburkot dohánylevelekből készült, átlátszó hüvely helyettesíti, amely idekint már közismert. De a többi feltaláló is kitett magáért. Egy kanadai kémikus olyan cigarettákat mutatott be, amelyeknek füstszíne változó. Az ózonnal illatosított dohány ugyancsak lelkes barátokat szerzett. A dohányrétegen elektromosság segítségével ózont vezetnek át; az ilyen előrással preparált dohánylevelek aztán,

akár szivar, akár szivarka formájában, bódítóbbak a legmegjobb Chesterfieldnél, vagy Gold Flagenél is. A pálmát azonban az elektromos pipa vitte el. Ennek formája ugyanolyan, mint a közönséges, csak hogy kupakjának mélyén apró nyílásokon engedi át a levegőt. Ha a dohányos meglövi a pipát, először megnevelíti az elemet, majd több mély szippantást tesz. Erre az elem fokozatosan átmelegedik és meggyújtja a fölébe halmazott dohányréteget. Ennek az újításnak az az előnye, hogy a vilamos uton előállított melegedés kiváltja a dohányból a nikotint s így a pipásknál is megvan oldva a nikotinentesítés kérdése. A newyorkiak mindamellett némi kételkedéssel fogadják az elektromos pipát, mert nem hiszik, hogy a világ gyufa- és gyújtógázai bele fognak egyezni a veszedelmes tanulmány tömeges gyártásába.

POSTA UTJÁN IS LEHET VÁLTÓKAT OVATOLTATNI. Az új postaszabályzat, amely április elsején lépett életbe, többek között bevezette a kereskedelmi értékek behajtásának szolgálatát is. A posta azonban nemcsak behajtja az értékeket, hanem azokat meg is ovatoltathatja, sőt az értékeket be is váltja, azokat elfogadja, behajt mindenféle nyugtát a megbízó felek számára. A posta utján behajthatók egyszerű váltók, a saját rendeletre szóló váltók, kisorsolt kötvények és járadékok, sorsjegyek, szelvények, biztosítási kötvények, utalványok stb. A postaigazgatóság elhárít minden felelősséget magától az óvás köteles értékek behajtása tekintetében, ha az okirat nincs megfelelően bélyegezve. Az óvás eszközéséért a posta külön 10 lejes illetéklet számít fel 10 ezer lej értékig, ezenfelül értékénél pedig 10 lejt a szabályzathoz mellékelt táblázatban meghatározott óvásdíjakon felül. Ezek az óvásdíjak váltakoznak, aszerint, hogy mennyi az órt és hogy az ország milyen részében kell felvenni az óvást.

NAGYKÁROLYI ORVOSOK KITÜNTETÉSE. Nagykárolyból jelentik: Az egészségügyi miniszter négy nagykárolyi orvost tüntetett ki a Meritul Sanitar érdemkeresztjével. A jólmegérdemelt kitüntetést kapott orvosok a következők: dr. Marchis Adrian kórházi főorvos, dr. János Zoltán kórházi sebészorvos, dr. Benedek László járási körorvos és dr. Schiffbeck Emil betegsegélykózpénztári orvos.

A Klt. Női Misszió előadásprogramjában az utolsó előadás 25-én, kedden délután 7 órákor lesz az egyházközség tanácstermében (P. Unirii 14.). „Mire neveljük leányainkat” címen előad Kós Adrienne szoc. testvér. Az előadásprogramot bezárja Veress Ernő plebánoshelyettes. Minden érdeklődőt szeretettel meghív a Kat. Misszió.

ELŐADÁS A ROMÁN NEMZETI SZINHÁZBAN A NEMZETVÉDELMI ALAP JÁVÁRA. Május 13-án este 9 órákor Emil A. Bobescu, az ismert nevű karnagy, Manole Enescu ezredes kollomszegei prefektus védnőkségével díszelőadást rendez a Román Nemzeti Színházban a Nemzeti Színház és az Opera művészeinek részvételével a nemzetvédelmi alap javára. Ez alkalommal „Mzelle Nitouche”, Hervé kitűnő operettje kerül bemutatásra, Syli Munteanu, T. Bartasau Ducu, M. Moruzan, I. Ranzescu Nemes, V. Stirbetiu, V. Gabor, R. Savu, V. Bude, C. Toneacu, I. Svirgeanu, V. Radulescu művészeivel a főszerepekben.

Orvosi szakkülés. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület máj. 26-án, szerdán este pontosan 9 órákor tartja Paul Ehrlich 85-ik születésnapját ünneplő 129-ik tudományos ülését saját helyiségében. Memorandulium-utca 13. alatt, a következő tárgysorozatban: 1. Dr. Goldberger Ede előnk: Pathodynamikai szempontok a fertőzések megítélésében. (Paul Ehrlich emlékülőadás). 2. Prof. Dr. Steiner Pál: Esetek a vesesebészet köréből. 3. Dr. Herskovits Izidor: Mit haladt a Röntgen diagnosztika az utolsó évtizedben. 4. Dr. Farkas Imre: A bordák spontán fraktúráiról. Az ülésen a tárgyat és orvosvendégeket ezután is meghívja a vezetőség.

ORSZÁGOS VÁSÁR ZSIBÓN. A zsi-bói országos vásárt május 3—4. napján tartják meg. Első nap állatvásár, második nap kirakóvásár.

Diftéria elleni oltások Marosvásárhelyen. Tudósítónk jelenti: Az egészségügyi minisztérium rendelkezéseinek értelmében a városi főorvosi hivatal elrendelte az 1936-ban született gyermekek diftéria elleni beoltását. A rendelkezés szerint azokat a gyermekeket is be kell oltani, akiket az elmúlt évben diftéria ellen még nem oltottak be. Az oltások április 25-én és 26-án első ízben, május 17. és 18-án másodszor, május 30. és 31-én harmadszor folynak le a városi orvosi hivatalban. Azokat az anyákat, akiknek gyermekei a rendelkezés alá esnek, a vállalatok kötelesek az oltás idejére szabadságotolni. A ragályos betegséggel fertőző gyermekeket oltás előtt be kell jelenteni az orvosi hivatalnál. Amennyiben az oltást magánorvos végzi, a szülő ezt előzetesen az orvosi hivatal tudomására kell, hogy hozza. Az oltásoknál csak beföldi szűrővel szabad használni. A rendelkezés ellen vétőkkel szemben súlyos pénzbüntetést alkalmaznak.

MEGHALT FERENC SALVATOR FÖHERCEG. Londonból jelentik: A Daily Telegraph bécsi értesítése szerint Ferenc Salvator főherceg 78 éves korában meghalt.

JELENTKEZNIÖK KELL A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁGON AZ ITALMÉRÉSI ENGEDÉLYREL RENDELKEZŐKNEK. A kolozsvári pénzügyigazgatóság az érdekeltek tudomására hozza, hogy a szeszszital árusítással foglalkozók jelentkezzenek a pénzügyigazgatóságon a II. emelet 9. számú szobájában, hogy megállapítsák részükre az új italmérési illetéket. A jelentkezés sorrendje a következő: az I. kerületi adóhivatalhoz tartozók április 25-től május 25-ig jelentkezhetnek naponta délután 4—7 óra között. A II. adókerülethez tartozók május 6—16 jelentkezhetnek délelőtt 9—11-ig. A III. adóhivatal kerületéhez tartozó italmérők május 19-től június 1-ig kell jelentkezzenek. Az összes italmérők magukkal kell hozzák az italmérési engedélyüket, valamint helyiségük lakbérszerződését.

A KÖZSÉGI RENDŐR AGYONLÖTTE A KÖZSÉGI JEGYZŐ CESEDLÁNYÁT, MERT AZ LOPÁSSAL GYANUSÍTOTTA. Temesvárról jelentik: Bakova községben Eipert Ádám községi rendőrszolgálati revolverével agyonlötöte Tabar Katalint, a községi jegyző cseléd-lányát. Tabar Katalin haragos viszonyban élt a községi rendőrral, akit megbizhatatlan és veszedelmes embernek tartott. December havában tolvaj járt a jegyző pincéjében és onnan egy korsó bort lopott. A csendőrség nem tudta a tolvajt kinyomozni. A jegyző cselédje pedig Eipert gyanusította a lopás elkövetésével. A rendőrség felelősségre vonta ezért a cselédlányt, aki erre a szemébe mondta a vádat. Eipert erre revolvert rántott és agyonlötöte a leányt. A büntetőtábla most tárgyalta a gyilkossági ügyet és Eipert Ádámot az enyhítő körülmények figyelembevételével 7 évi fegyházra ítélte.

Halálra gázolt egy embert az autót vezető urinő. Brassóából jelentik: Halálos végű autógázolás történt Brassóban. Egy bucurestii autó, amelyet egy hölgy vezetett és melynek utasa egy másik hölgy és egy katonatiszt voltak, a Porond-téren elhajtotta Grecu Nicolae 45 éves munkást, aki koponyatörést szenvedett és meghalt. Az autót vezető urhölgyet előlötözték a rendőrségen és megkezdtek kihallgatást.

Rövidesen teljesen befejezik és felavadják a marosvásárhelyi új állami kórházat. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi új állami kórház néhány hónap múlva elkészül. Az új állami kórház, mint ismeretes, a katonai liceum közelében építették meg. Az építkezési munkálatokat hosszú évekkor ezelőtt kezdték meg, de jórészt az építkezési és berendezési munkálatok költségeit fedező pénzüsszeg hiányában, még nem adhatták át az építéleti rendeltetésének. Az elmúlt év folyamán, minthogy elkerülhetetlenül szükségessé vált a régi kórház átépítése, a helyi egészségügyi hatóságok az egészségügyi minisztériumhoz kérték: nyújtottak be, hogy tegyék lehetővé a berendezéshez szükséges pénzüsszeg állami támogatását. Az elmúlt év őszén Marinescu egészségügyi miniszter egészségügyi körutja alkalmával Marosvásárhelyre is ellátogatott és személyesen győződött meg az új állami kórház mielőbbi üzembe helyezésének szükségességéről. Az új pénzüsszegi éven megteremtett pénzüsszeget fognak kiutalni a a befejező munkálatok költségeire. Jelenleg a víz- és villanyvezetékek beszerelése van folyamatban. A kórházépítési bizottság a napokban vizsgálta felül a folyó munkálatokat és ezekről közlekedtélről jelentést küld az egészségügyi minisztériumnak. A szerelési munkálatok remélhetőleg néhány hónapon belül befejeződnek és ezután kerül sor a kórház berendezésére. Valószínű, hogy az új állami kórház már az ősz folyamán megkezdheti működését.

PAP NÉLKÜL TEMETTÉK EL AZ ÖNGYILKOS PISKII FIATALEMBERT. Josan Petre piskii vendéglős Valer nevű fia föbelötte magát és meghalt. Bucsu-leveleiben nem emlékezett meg az öngyilkosságról, csak arra kérté hozzátartozóit, hogy zenek teremtessék és hogy a temetésre jöjjen el egy Börsi nevű petrosényi leány. Az öngyilkos fiatallembert nagy részvét mellett temették el. Fehérruhás leányok és fekete öltözött fiatallemberek haladtak a koporsó mellett és a zene állandóan szólt. A temetésen pap nem volt jelen.

Négyévi börtönré ítélték a lövétei gyilkost. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Az elmúlt év őszén az udvarhely-megyei Lövéte községben gyilkosság történt. A gyilkosság áldozata Egyed Márton lövétei bányamunkás, akit Lázár Sándor nevű társa négy késszurással halálosan megsebezett. Lázár ellen vizsgálat indult meg, majd letartóztatták. Ügyében most itélkezett a marosvásárhelyi bünygyi bíróság, amelynek tanácsa a gyilkost négyévi börtönré és a perköltségek megfizetésére ítélte. Kötelezde ezenkívül, hogy a meggyilkolt családjának 35.000 lej kártérítést fizessen, politikai jogainak gyakorlásától pedig öt évre eltiltóták. Büntetésbe beszámította az előzetes letartóztatásban eltöltött félét. — A tárgyaláson kiderült, hogy Lázár és Egyed között a végzetes verekezés sohasem volt mézettelérés és a legjobb barátságban éltek.

KOLUMBÁCSI LEGYÉK JELENTEK MEG A DÉVAI JÁRÁSBAN. Déváról jelentik: A megyei állategészségügyi hivatal jelentése szerint kolumbászi legyek jelentek meg a dévai járásban. Az állategészségügyi hivatal megtette a szükséges intézkedéseket a veszedelmes rovarok elpusztítására.

Az Erdélyi Szemle új száma a következő tartalommal jelen meg: Reményik Sándor: Békesség Istentől. Csiby Lajos: Nyirő József új könyve. S. Nagy László: Tumaszy Áron új könyve. Kossza Samu: A Székely Nemzeti Múzeum. Oberding József György: A gazdasági élet és a gazdasági törvényhozás viszonya. Simén Dániel: Kisebbségi élet a Zsilvölgyben. Czinczár Miklós: Erdélyi költő Budapest. Rozsos Etel: Nagy István és Vásárhelyi Emília kiállítás. Pinter Jenő: Magyar kereskedők, iparosok nyelvvédő könyve. Kövess József: Erdélyi könyv Spanyolországról. Rendelje meg az erdélyi irodalmi élet e legrégibb folyóiratát. Kiadóhivatal: Cluj, Calea Mareschal Foch 13.

Töltőtollak

legnagyobb és legolcsóbb választéka az ELLENZÉK könyvosztályában Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii. Tel. 1199

Szines feljegyzések

Hitler kancellár ötvenedik születésnapjáról

Az Ellenzék berlini munkatársának karcollatai a pompás ünnepségekről. — Az ötvenéves Hitler kancellár előtt elvonult a német hadsereg. — Fáklyaszene a Vilhelmsplatzon. — Kedves epizódok a diszszemléről

BERLIN, április 25.

Már hetek óta izgalmas várakozás és fárasztó készülődés előzte meg Berlinben az április huszadikát, Hitler vezér és kancellár 50. születésnapját. Már jóelőre látszott, hogy ezen a napon olyan páratlan ünnepségeket készítenek elő, amilyenre nem volt példa még a nagyszabású német ünnepélyek között sem. Az Unten den Linden-t, Berlin leghatalmasabb és Európa egyik legnevezetesebb utcáját, csodálatos díszbe öltöztették fel. Az újjáépítendő Berlin kelet-nyugati tengelyét a 8 és fél kilométeres sugárútát hasonlóképpen gyönyörűen feldíszítették. Az utca két oldalán többemeletnyi magasságig hatalmas fehér oszlopok emelkedtek, amelyeknek tetején a német felségjelvények voltak elhelyezve. Modern fényszórók világították meg az oszlopokat, úgyhogy opális fényben tündökölt az egész utca. A több kilométeres sugárút hatalmas oszlopai tetején tűz lángolt és a rótt fény a fényszórók ragyogásával összekeveredve olyan panorámát nyújtott, hogy az ember azt érezte, hogy ezt a félszáz évnyi nem fogja elfelejteni soha.

Külföldi vendégek

A születésnap ünnepségekre Európa legtöbb állama elküldte képviselőit. A megjelent küldöttségek közül természetesen, hogy az antikominternbe tömörült államok képviselői részesültek a legmegtehetőbb hivatalos, sajtó és közönségfogadtatásban.

A születésnap előtti délutánon egymás után jelentek meg a külföldi előkelőségek az Ismeretlen Katona sírjánál. Az egyenes vonalakkal épített csarnokban, ahol az Ismeretlen Katona nyugszik, valóságos színház van összegyűjtve azokból a koszorúkból, melyeket az egyes országok képviselői nemzetük színeivel elhelyeztek.

A koszorúk ünnepélyes elhelyezése még a délutáni folyamán megkezdődött, amikor Gafencu román külügyminiszter koszorúzza meg az Ismeretlen Katona sírját. A diszszemle előtt ellépő Gafencu, aki diplomata egyenruhában, feltartott kézzel üdvözölte a koszorúzóhoz összegyűlteket, melegen ünnepelték. A román ifjúsági szervezetek vezetőjét pedig, aki a születésnapra meghívták között volt, a német lapok külön is kiemelték, mint aki pompás kék pártegyenruhájában általános felhőtlen képet mutat.

Ünnepségek a kancellár előtt

A nemzeti szocializmus uralkodása óta, a Hitler születésnapjának előestéjén különös fénytel, fáklyamenettel és színpompás felvonulással ünnepelték meg. Ilyenkor a koraesti órákban már hatalmas tömegek lepték el a Vilhelmsplatzot, ahol a birodalmi kancellária áll és úgy ünnepelték vezérüket. Régebben nem volt ilyenkor semmiféle rend. Nem voltak kordonok, hanem a tömeg odanyomult a fürdőházak alkalmi elsőemeletére erkély alá és órák-hosszat várakozott arra, hogy a vezér megjelenjen azon. Roppanó türelmetlenség jellemző az egész tömeget. Alkalmi szavalókörösök alakultak, amelyek pillanatok alatt magukkal ragadták a népet és versbeszédet biztatásokkal igyekeztek Hitlerre arra bírni, hogy az erkélyen megjelenjen. Ilyen születésnapi köszöntések alkalmával szokásban volt az, hogy egy csomó ember, akik a kapuhoz a legközelebb álltak, óvja meg gyermeke testi épségét!!

Kármán: Így tornáztassa a gyermekét

Kitűnő útmutató 120 képen és szakszerű utasítás a szülő vagy gyermeknevelő részére a gyermek egészséges és célszerű napi tornáztatására. Ára 40 lej, kapható az Ellenzék könyvtárában, Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii. Vidékieknek 45 lej pénz, vagy postabélyeg beküldése ellenében szállítjuk.

tak, felvittek a palotába és ott mint a Hitler vendégei egy pár percet együttölthettek vezérükkel.

Ezen a mostani születésnapon sokkal hivatalosabb kép alakult ki a kancellária előtt. A teret kordonnal zárták körül és a kordonon belül fáklyás díszsereg állott. A nép csak a kordonon kívül helyezked-

hetett el. A szokásos közvelen hangulatot ünnepélyes katonazenekari koncert váltotta fel, úgyhogy az ünnepség a múltkorhoz képest méltóságban sokat emelkedett. Az igaz azonban, hogy az ünnepség elmúltával a német közönség a kordonokat átszakította és az erkély alá ödölvén ünnepelte Hitler.

Kedves epizódok

Azt mindenki előre tudta és várta, hogy április 20-án Hitler 50. születésnapján katonai diszszemle lesz, de arra az arányra és arra az erőre, ami ezen a diszszemlén felvonult, nem volt elkészülve senki. Ez volt a háború utáni leghatalmasabb katonai felvonulás.

A tribünökre csak a legnagyobb méltóságú viselő bel- és külföldi előkelőségek, meg a sajtó képviselői kaptak belépőjegyet. De ott volt a kilenc kilométeres felvonulási utcaszakasz, amelyet már reggel 6 órakor elrejtett a tömeg. A hajnali órákban zsúfolásig megtelt vonatok, autóbuszok és földalattiak öntöztek a népet a felvonulás színhelyére. Mindenki kisszékel, enni-vitát és újságot vitt magával. Az így elfoglalt helyek boldog birtokában hatótól tizenkettőig megkezdődött a beszélgetés, a várakozás, a köszöntés és a társalgás.

A diszszemlére érkező csapatokat már hajnalban felállították az utcákon. Pontosan meghatározták, hogy melyik utcából, milyen időben indulnak el az egyes csapatok. Ezen a várakozáson érdekes színt tüntet a német katonai fegyveremnek. Ez pedig: szükség esetén a legkeményebb fegyverkezett, várakozás alkalmával a legteljesebb kedélyesség. A várakozás órái alatt a tisztek megengedték azt, hogy a katonák a páncélgépkocsikról le szálljanak, a tömeghez kedélyesen integessenek és ajándékokat elfogadhasanak. Ez az ajándékozás a diszszemlét megelőző óráknak egészen egyedülállóan bájos jelenete volt.

Páncélgépkocsikban és csapatszállító autókban fáradt katonák ülnek. Valaki a tömegből rágyújt. Majd egyet gondolva, a cigarettával tele dobozt felhajtja az egyik katonai autóra. Az egyik bentülő katonára lehajlik érte, hálásan mosolyog és zsebre teszi. Egyéb sem kellett a népek. Egyszerre megindult a cigaretták és a szivar-

eső. A katonák lehajoltak érte és gyorsan zsebeválták — gondolhatná az olvasó. De másképp történt. Minden katona arról gondoskodott, hogy neki ne legyen több zsebe, mint a társainak. Az ajándékokat szépen fegyverkezett elosztották. A cigaretták után repülő vajaskenyér és másfajta finomságoknak is ez lett a sorsa. Erre új módszer következett. A tömeg kiválasztotta a neki legszimpatikusabb katonát és annak küldte a csomagot. Ha alaktól dobta ki, akkor a közelállók közül valaki felvette és odaírnyitotta annak, akinek a küldő szándék. A rendőrök, akik a legszorgalmasabban kordon között tartották a népet, az osztogatásnál főszerepre álltak. Halló Schuppo (a német rendőrgyűjtemény beceneve) halló. S. A. (a rendőrtörzshadmesterek) vegye fel a csomagot és vigye ennek és ennek a katonának. A szigorú rendtartó közegek szöcske módjára ugráltak és osztották a csomagokat.

Az élelmes berlini leányok természetesen, hogy kiválasztottak egy-egy jóvágyú legényt és, horribile dictu, a diszszemle előtt egy-egy jóvágyú legényt a leveleiben dobta oda nekik a cigarettát. Itt voltak aztán kellemtelen meglepetések, ha a lepke szellő egy-egy katonával odább vitte a levelet. De a mulatság is addig érdekes, amíg mind a két fél jól érzi magát. A páncélautók elvonultak és tankosok lepték el az utcát. A második emeletről egy krémcsészeszerű tünnemény repül le és bizony csuf loccsanással szétmált az egyik tankon. A tank vezetője komolyan megcsóválta a fejét, letörölte a megszentelt krémcsészes met és féltréfásan, félkomolyan megfenyegette a küldőt. Hogy aztán az ezután indulási előkészületek felhangzó jel, vagy ez a kellemetlen incidens zavarta meg a barátkozást, azt nem tudom, de tény, hogy ezzel végeszakadt az osztogatásnak.

Megkezdődik a diszszemle

A tribünök előtt fojtott süttetés és megérkezik a sárga zászlóú motorkerékpár. Ez minden alkalommal azt jelenti, hogy Hitler érkezik.

A sugáruton várakozó százezrek (vagy egymillió, hatalmas lett volna megszámlálni) hatalmas „Heil“ orkánja felcsattan a fekete kocsiájában állva, megérkezik a Vezér. Kisérétében a hadsereg legmagasabb rangú tisztjei. Elfoglalja helyét a tribün előtt és megkezdődik a felvonulás.

Mellette a külföldi vendégek sora. Kis, összes ember, fekete cilinderekben, Hacha a cseh államelnök. Tollas, díszes fővegben spanyol tábornok, ő védte Alcazart. Olasz, román, magyar, stb. küldöttségek hosszú sora következik, majd belföldi katonai és civil előkelőségek sorakoznak a birodalmi kormány tagjai körül.

Felharsan a katonazenekar és máris jönnek az egyes katonai alakulatok. Négy és fél órát tartott a felvonulás. Leginkább motorizált osztagok haladnak el, a gyalogságból és lovasságból egy pár érdekes alakulat jelenik meg csupán.

En 320 tankot számoltam meg, de ismerőseim kikacagtak, azt mondván, hogy sokkal több vonult fel, de az, aki diszszemle közben ebédelni szalad, nem látta meg mindent.

Az is igaz, hogy az utca kövezetét féltve, a nagy tankokat nem vonultatták fel, hanem legfeljebb a közepeseket. Hát, ami azt illeti, nekem ezek is borzasztó nagyok voltak.

A motorizált alakulatok mindennel rendelkeztek. Olyan hatalmas ágyukat cipelték a gépkocsik, hogy csak a célzószerszemet elfoglalt egy egész gépkocsit.

A tanktörő ágyuk, kisebb tarackok végtelen sorát speciális ezredek váltották fel. Fényszórós ezred, pontonok, légvédelmi és a jó Isten tudná megmondani, hogy milyen ezredek.

Általános feltűnést keltett azonban az éjfélnyolc ezred megjelenése. Ezek a katonák önkéntesen jelentkeznek és a legjobb fizetést és a legtöbb szabadságot élvezik. De — háború esetén az a kötelességük, hogy

a repülőgépekről, melyek az ellenséges front mögé szállítják őket, golyószórával leugráljának és hátbatámadják az ellenséget.

Ha már a levegőben nem puskázzák le őket, akkor sem viszik el szárazon, mert az ellenség biztosan felkoncolja őket. Céljuk csak egy, zavartkeltés egy esetleges máshonnan jövő támadás elpárolgására és azután — a biztos halál. Utánuk sok más ezred következik és az ámulattól csak a végén veszi észre az ember, hogy délután félmégny tartott ez a demonstratív katonai szemle.

Hitler, aki úgy jött erre a szemlére, hogy fejefölött hatvan repülőgép kísért, még egyszer körülnéz, felesletlen az éljenzés és ezzel befejeződött a nagy katonai szemle. Tóth Bálin.

Tizenkét községi rendőri állásra hirdet pályázatot a városi tanács

KOLOZSVÁR, április 25.

Hirt adtunk arról hogy a kolozsvári városi tanács városi rendőrség létesítését határozta el, amely a köztisztaságra fog felügyelni, áellenőrzéssel foglalkozik és hasonló ügyeket intéz. A polgármesteri hivatal most pályázatot hirdet 12 községi rendőri állás betöltésére. Az állásra jelentkezőknek a következő feltételeknek kell megfelelni: katonaviselt, román állampolgárok legyenek és életkoruk ne haladja meg a 30 esztendő. Orvosilag legyenek megfelelőek szolgálat céljára. Megkivánják a büntetlen előéletet, ezenkívül négy középiskolája kell legyen a jelöltnek, vagy abban az esetben, ha nincs négy középiskolája, akkor az elemi iskola teljes végzettségéről kell bizonyítványt legyen és ha ez sincs, be kell bizonyítani, hogy a hadseregben szakaszvezetői rangot viselt. A kéréseket április 28-áig lehet benyújtani a városházán. A községi rendőrök fizetése havi 2000 lej lesz.

Megkezdődött a kolozsvári légvédelmi tanfolyam

KOLOZSVÁR, április 25.

Szamos-tartomány királyi helytartósága április 23-tól június 18-ig két légvédelmi tanfolyamot rendez és pedig:

Az első április 23-tól május 14-ig, a második pedig május 21-től június 18-ig.

A tanfolyamok színhelye a városháza nagyterme lesz vasárnaponként délelőtti 8—1 óra között. Kötelező a részvétel mindazok számára, akik a tartomány területén a légvédelem terén akarnak működni. Részt kell venni a tanfolyamon mindazoknak a magánszemélyeknek is, akiket a légvédelmi törvény 8. szakasza megemlít. A vállalatok igazgatóságai tagjainak, valamint vezető tisztviselőinek szintén részt kell venni a tanfolyamon. A munkások és iparosok a heti felvilágosító órák keretében kapják meg a szükséges utasításokat.

A tanfolyamokra beiratkozni lehet munkanapokon délelőtti 8—1-ig és délután 4—7-ig a helytartóság MONT osztályán, II. emelet 90. számú szobában.

A résztvevőknek felbélyegzett kérést kell benyújtani és abban fel kell sorolni nevüket, foglalkozásukat, állampolgárságukat, személyazonossági igazolványuk számát, lakóhelyüket és azt, hogy milyen irányban kívánnak működni a légvédelem terén. Ezenkívül két fényképet is kell csatolni, valamint a MONT szolgálat javára a pénzügyigazgatósághoz történt befizetésről igazoló 200 lejről szóló nyugtát.

A tanfolyamok tartama alatt a résztvevőknek magukkal kell vinni személyazonossági igazolványukat, 1935. évi típusú gázálarcot, 100 gramm alkoholt a gázálarc fertőtlenítésére és egy csomag vatát.

A nagyobb létszámmal rendelkező hivataloknak és vállalatoknak listát kell előterjeszteni a személyzetükről. A kimutatásban szereplő összes egyéneknek két-két fényképet is be kell terjeszteni, valamint a fejenkénti 200 lej összeg befizetéséről szóló pénzügyigazgatósági nyugtát.

A tanfolyam befejezésével az azon résztvevők, legalább a „jó“ osztályozást elérték, bizonyítványt kapnak.

Részletes felvilágosítással szolgál a helytartóság MONT hivatala II. emelet 90. számú szoba.

Az új orvosi életrajzok legérdekesebbjei
GEORGE SAVA:

A gyógyító kés

London leghíresebb sebészstanára, a világhírű Bankhof, lélegzetelállítóan érdekes könyvet írt saját életéről. Valóban nem hétköznapi dolog a lángoló Oroszországból rongyosan, fillér nélkül elindulva, éhezéssel és megaláztatásokkal, országok és városok foglalkozásait és kalandok utvesztőjén át elérkezni az orvosi hírnév, a nemzetközi tudományos megbecsülés csúcspontjára. Ára fűzve 132, kötve 198 lej az ELLENZÉK KÖNYVOSZTÁLYÁBAN Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii. Vidékre utánytétel is azonnal szállítjuk. Kérjen díjtalan könyvjegyzéket.

Ártatlan zokszó

Érdekes hír érkezett Aradról, mely a kisebbségi magyarság körében különösen érzékeny fog ébresztene. Az a tisztelet és bizalom, amely a kormányzat iránt eltölt, följogosít, hogy egyes érzelmeink ama részéről is nyilatkozzunk, amely egy látszólagos külön vélemény látszólagos bírálatát tartalmazza. Hogy ne kerítsünk túlságosan nagy feneket a kérdésnek, ráterünk a hírre, mely röviden a következő: Arad város elhatározta, hogy a közművelődési palota birtokában levő Csányi-levéltárt, amely a vértanúhalált halt szabadságharc főkörmánybíztos, Késsőbb kereskedelmi miniszter, Erdélyi tevékenységének okmányait tartalmazza, és Román Akadémiának ajándékozza és Dragomir Silviu dr., a kormány kisebbségpolitikai tagja az 1848-49-es szabadságharc tizkötetes okmánytárában közölni fogja, valószínűleg két kötetben, a belőle kiválasztott anyagot. Természetesen, egy szó ellenvetést sem lehet támasztani az ellen, hogy egy ilyen gazdag és fontosabb okmánytár hosszabb vagy rövidebb időre a legfőbb tudományos intézmény, a bucaresti Román Akadémia gondozásába jutassanak, hiszen a tudománynak mindenkor érdeke, hogy az ismeretlen anyag nyilvánosságra és az általános tudomány könnyen megközelíthető keze ügyébe kerüljön. A Csányi-levéltár adatait ugyan Márki Sándor dr., volt kolozsvári egyetemi tanár, aki a szabadságharc román vonatkozásait tekintetében akkor feltűnést keltő módon tárgyilagossá magaslata emelt és például lencu Avram alakjának eszményítését a magyar közönség előtt lelkes meggyőződéssel, férfias szilárdsággal elintézte, már dusan merített a Csányi-levéltárból, amikor a szabadságharc történetét megírta és ezzel néhány követőnek is példát adott, de az anyag legnagyobb része ismeretlen maradt s így az aradi közművelődési palota érdemes igazgatója foglalkozott a térvvel, hogy földolgoztassa városának valamelyik tudós és író magyar középiskolai tanárával. Szóval, teljes és rendszeres közzétételről, vagy gyűjteményről eddig még nem történt határozat és rendkívül megnyugtató, hogy Dragomir Silviu egyetemi tanár, aki eddigi munkásságával nagy tudományos és politikai érdemeket szerzett, fogja ezt az érdekes és érdemes munkát elvégezni. A hírek ez a része, továbbá a körülmény, hogy a Tudományos Akadémia gondozásába kerül a becses gyűjtemény, általános meglepedést fog kelteni a magyar kisebbség körében, amely feszült várakozással tekint majd Dragomir oktató és tudós teljesítménye elé.

Amde a hírek az a része, hogy Arad város ezt a gyűjteményt, amely a közművelődési palotában levő szabadságharc ereklgyűjtemény tudományos és jogilag szerves része, örök időkre el akarja ajándékozni, bár méltó és megnyugtató tudományos intézménynek, már kevésbé örvendetes érzelmeket ébreszt. Az ereklgyűjtemény eddig lezártak a nagyközönség előtt, bár minden átutazó román és külföldi kitűnőségnek megmutatták, aki a legnagyobb érdeklődéssel és elismeréssel szemlélte meg, mert rendkívül lebilincselő gazdag anyag gyűjtött össze és mert a zivatáros idők ellenére is, épen és együtt maradt, kivéve néhány darabot, amely román nemzeti hősök, például lencu Avram vonatkozású és elkülönültek egy kis aradi gyűjteménybe, természetesen a közművelődési palota egyik szobájában. Mindez érthető intézkedés volt, amíg a többségi és kisebbségi népek egymáshoz való viszonya teljesen meg nem rögződik s a lelki és szellemi összekapcsolódás után egy ilyen irányzatú gyűjteményt minden politikai különérzés nélkül a nagytömeg előtt is újból megnyithatnak. Kétségtelen, hogy míg ez a szerencsés időpont nem következik be, — remélhetőleg már a közeljövőben és éppen Dragomir miniszter jóvoltából és fáradsága révén is — addig még talán várhatóan a tulajdonjogi vitatatható lépéssel, mert keserű érzéseket ébreszt a magyarság körében, hiszen ezt az ereklgyűjteményt és benne a Csányi-levéltárt az aradi Kölcsey-egyesület évtizedes munkával és anyagi áldozattal gyűjtötte és pedig magányosok ajándékából is, sőt a Románián kívül első területi közönségének és hatóságainak letéteképen, amikor pedig a közművelődési palotát beruházták, a Kölcsey-egylet könyvtárával és egyéb gyűjteményeivel együtt elhagyhatatlanul ajándékozta az önkéntes Arad városának. Ez a boldog tulajdonos eszerint bizonyos feltételekkel

Holnap reggel kezdődik meg Kolozsváron az új állampolgársági összeírás

Hogyan történik a jelentkezés?

KOLOZSVÁR, április 25.

Tegnap számunkban közöltük Kolozsvár polgármesteri hivatalának ama hirdetményét, amelyben új összeírásra hívta fel mindazokat a kolozsvári polgárokat, akik az állampolgársági névjegyzékből kimaradtak.

A városi tanács állampolgársági ügyosztálya nagy előkészületeket tesz az összeírás hibátlan és gyors elintézésére.

A jelentkezés a vároháza 20. számú szobájában szerdán reggel 9 órakor kezdődik meg.

Tegnap az összeírás céljaira berendezték a nagy tanácsbermet s ajánlatokat kértek be a különböző nyomdai vállalatoktól a szükséges összeíró lapok elkészítésére. A nyomtatványok ma elkészülnek és az összeírás megkezdésének nem lesz semmi akadálya. Valamivel bonyolultabb lesz a jelentkezés, mint az első állampolgársági névjegyzék összeállításánál. — Most ugyanis az összeírással megbízott tisztviselők felül kell vizsgálniuk a jelentkezők által már bemutatott iratokat s ezután még külön nyilatkozatot kell aláírniuk minden egyes jelentkezővel. Kolozsváron mintegy 6000-re becsülik azoknak a számát, akik az állampolgársági névjegyzék-

ből kimaradtak s ezeknek összeírása mindenesetre több hetet vesz igénybe. Ennek következtében, bár a polgármesteri hivatal által kiadott hirdetésben a jelentkezés végleges határidejéül május 15-ike van kitűzve, valószínű, hogy ezt a határnapot a szükséghez mérten meg fogják hosszabbítani.

Itt írjuk meg, hogy a járásbírók közölte azoknak a zsidó állampolgároknak névsorát, akiket az állampolgárság felülvizsgálására szóló törvény alapján törölték az állampolgárok névjegyzékéből. A névsor átvizsgálása alkalmával kitűnt, hogy néhány keresztény is szerepel ebben a névsorban. Ennek oka az volt, hogy az állampolgárok névjegyzéke összeállításánál az összeírással megbízott tisztviselők felületességéből néhány esetben elmulasztották a jelentkezők vallását feltüntetni. Erről persze az illető keresztény állampolgárok tudomást nem szerezhettek, mert a felülvizsgálás sorsa nem érdekelte őket s így igazolói irataikat sem mutathatták be. Kolozsváron körülbelül tíz keresztény állampolgár került a felülvizgál-
tak közé, ezek azonban most a járásbíró-
sághoz intézett egyszerű írásbeli bejelentéssel utólag is igazolhatják azt, hogy a felülvizsgálás rájuk nem vonatkozott.

„A magyarság nagy örömmel fogadta, hogy Szlovákia megszerezte függetlenségét“

Jaross magyar miniszter nagyrédekességű beszédet mondott Szlovákia és Magyarország viszonyáról

BUDAPEST, április 25.

Magyarország és Szlovákia viszonya a gyakran megismétlődő határcsúszások miatt is sokat foglalkoztatja a magyar közvéleményt. Ezzel a kérdéssel foglalkozott legutóbb Szencen elmondott beszédében Jaross magyar tárcanélküli miniszter is.

— Nem akarok olyan szenvedélyes hangon beszélni — mondotta —, mint a szlovák sajtó és a szlovák miniszterek. Azt ízenjük Pozsonynak, hogy Magyarország nem megy azon az úton, amelyen a szlovákok haladnak. Ha ők jónak is látják, hogy az ottani gyenge magyarságon üssenek, nem akarunk azzal visszafelélni, hogy Magyarországon is a szlovákokkal érezzessük a magyar erőt, mert mi messzebb nézünk hátra és a jövőbe is. Az a benyomásunk, hogy a szlovák kormány úgy gondolja Szlovákia önállóságát fenntartani, ha a szlovák népet szembeállítja a magyarsággal. A magyarság pedig örömmel fogadta, hogy Szlovákia meg-

szerezte függetlenségét. Ezt bizonyítja Horthy magyar kormányzó kassai szlovák beszéde, amelyben többek között kijelentette, hogy Magyarország biztosítja a területén élő szlovákok minden jogát. Ha a szlovák kormány a legutóbb megkezdett úton halad tovább, csak azt éri el, hogy a szlovák nemzet és a szlovák vezetők közt mind mélyebb lesz a szakadék, mert a Hlinka-gárda még nem jelenti a szlovák nemzetet. Egy dolgot Pozsonynak tudomásul kell vennie. A mai magyar állam erős hadseregre támaszkodik, erejében és öntudatában megnövekedett állam. A magyarok soha sem féltek a történelem által eléjük szabott feladatok megvalósításától, de nem akarják azokat a problémákat, amelyeket a politikai fejlődés ereje révén oldhatnak meg, magyar vér árán megoldani. Végül hangsúlyozta Jaross miniszter, hogy a magyar kormány ma sem változtat meg Szlovákiával szembeni magatartását, mivel úgy látja, hogy a szlovák kormány még az országszervezés feladataival küzd.

Elitették a részegen botrányt okozó és verekedő falusiakat

Hatóságsértési perek a katonai törvényszék előtt

KOLOZSVÁR, április 25.

A helybeli katonai törvényszék, Negulescu Dumitru hadbíró-alezredes elnökletével, tegnapi ülésén több hatóságsértési ügyben hozott ítéletet.

Elsősorban Saicu Stefan, Lakatos Anton és Saicu Stefan beszercei lakosok ügye került tárgyalásra, akik

kaptak meg a Csányi-levéltárt és a föltételeknek változatlanul meg kell felelnie.

Az a reményünk, hogy ezt a tárgyalagos és jogi érvet a Román Tudományos Akadémia és Dragomir miniszter is rokonszenvvel fogadja, sőt az elajándékozó Arad város is rajta lesz a határozat megváltoztatásának, már csak azért is, hogy a közművelődési palota egyéb kincseivel együtt ez a gyűjtemény is igen jó helyen van ott, ahol most van és bármikor fölhasználható.

1937 október 19-én egyik városzéki korcsmában állítólag az ott mulatozó vendégek valamelyikétől 2500 lejt lop-
tak el. A felbátorodott vendégek erre rendőrt hívtak, azonban a vakmerő vádlottak a megjelenő Cincea Grigore községi rendőrnök nekitámadtak és tettenesen bántalmazták, miközben a

mint eddig, akik az aradi közművelődési palota kitűnő igazgatója, Nichi László dr., érdemesnek és megbízhatónak talált. Különben se központossunk mindent a fővárosba, ne csorbitsuk a vidéki városok közművelődési hagyományait és gyűjteményeit. Ime, — nem akarunk a gyűjteménytárgyak 1919-el kezdődő kikövetelésének és vándorútjának az adataival foglalkozni — hivatkozunk egy követendő példára. Mikor a bécsi udvari könyvtárak és levéltárak anyagát a békeszerződés

vendéglő egyik asztalát is összezuhtak.

A katonai ügyészség Saicu Stefan ellen lopás és hatóság elleni erőszak, a másik két vádlottal szemben pedig ugyancsak hatóság elleni erőszak címen emelt vádat.

A bíróság a perbeszédet után Saicu Stefan kethavi, Lakatos Antont egyhavi fogházra ítélte, míg Saicu Stefan, aki ellen a lopási vádat bizonyítani nem sikerült, csupán 2000 lej pénzbüntetésben marasztalta el.

Berindei Ioan és Bara Vasile verespataki lakosok múlt év október 5-én illuminált állapotban a bánya város mo-
zójába akartak bejutni, de a mozi pénztárnoka megtagadta részükre a jegyek kiszolgáltatását. Erre mindketten erőszakoskodni kezdtek a pénztárnokkal, aki rendőrt hívott. A fékevesztett falusiak erre a rendőrt inzultálták.

A katonai törvényszék hatósági személytelleges bántalmazása miatt Berindei Jánost egyhavi fogházra ítélte, míg Bara Vasile közbotrányt okozó részvége miatt ezer lej pénzbüntetésben marasztalta el.

1937 március 12-én Vasilescu Cristea maramaroszigeti végrehajtó Dezest községgel eszközölt végrehajtásokat adóhárítók fejében. Ennek során a Ganz-Wider-családhoz is betért, akik azonban ellenszegültek a végrehajtónak és tettenesen is bántalmazták.

A végrehajtó feljelentésére a katonai törvényszék Ganz-Wider Salamoni és testvéreit: Róza és Irma ellen eljárást indított, akiknek védelmében Maier Titus ügyvéd azzal érvelt, hogy a kérdéses adó nem a jelzett családra vonatkozott és így a foglalást megelőző tiltakozásokat indokoltan követte felháborodásuk.

A katonai törvényszék Ganz-Wider Salamont 1000 lej, míg testvéreit 500—500 lej pénzbüntetésben marasztalta el.

Feloszlatják a magyar képviselőházat

BUDAPEST, április 25. Teleki gróf magyar miniszterelnök hétfőn délelőtti kihallgatáson volt a magyar államfőnél. Ezzel kapcsolatban a hétfő délutáni sajtó azt a megállapítást tette, hogy a házfeloszlatás kérdése néhány napon belül eldőlt s valószínű, hogy szombaton kerül erre a sor. Teleki gróf miniszterelnök és Csáky gróf külügyminiszter egybeként már pénteken Berlinbe utaznak s így az a feltevés is felmerült, hogy a házfeloszlatás csak jövő héten kerül sor.

BUDAPEST, április 25. A magyar törvényhozás két házának vegyes bizottsága szerdán délelőtti 9 órakor ül össze, hogy a zsidótörvény megszavazása során felmerült ellentéteket áthidalja. A bizottság elnöke: Töreky Géza, előadó: gróf Bethlen Pál.

Arab kereskedők sztrájkja Jeruzsálemben

JERUZSÁLEM, április 25. (Rador). Az angol rendőrség által fogvatartott szamos letartóztatás elleni tiltakozásképpen, az óváros arab kereskedői hétfőn délelőtti sztrájkot kezdtek. A sztrájkmozgalom áttejedt az újvárosnak egy arabok által lakott részére is. A katonai hatóságok közölték, hogy ha a sztrájkot nyomban be nem szüntetik, a mozgalom idejével megegyező időtartamra megtiltják a sztrájk után az üzletek megnyitását.

Ötmillió lej alaptőkével szövetkezeti központ alakult Nagybanján. Nagybanjáról jelentik: Nagybanján ötmillió lej tőkével szövetkezeti központ létesült, amelynek hatásköre a nagybanjai, színervánfaljai, kápolnokmonostori és avasi járásokra terjed ki. A szövetkezeti központ a fenti járasok falvaiban kiépíti fiókjait, amelyek a nagybanjai központtól fogják kapni az árut.

LEVÉLPAPIROK, egyszerűtől a legválasztékosabb kivitelig, legolcsóbban az Ellenzék könyvosztályában, Cluj, Piața Unirii.

szerint meg kellett osztani Ausztria és Magyarország között, az utóbbi Bécsben hagyott olyan magyar vonatkozású könyveket és okiratokat, amelyeket egy kész egészről kellett volna kiemelni, hogy így az egység és összetartozandóság magasabb elve érvényesüljön. Arra kell gondolnunk, hogy ami szellemi kincs, az mindenkié és igen helyes otthagyni, ahol van, mert a hagyomány, az idő, tudományos tudat, szinte végleg odabilincselte jelen lakóhelyéhez.

Nagy eredményekről számolt be a kolozsvári Zsidókórház Egyesület évi közgyűlése

KOLOZSVÁR, április 25.

A kolozsvári Zsidókórház-Egyesület nagy érdeklődés mellett, vasárnap tartotta meg évi közgyűlését. A közgyűlésen a Kórház-Egyesület tagjai nagy számban jelentek meg, hogy ezzel is igazolják a kórház ügyei iránt tanúsított állandó érdeklődésüket.

A közgyűlésen dr. Sebestyén József elnök, ki hivalkodás nélkül és lendületes beszédben bejelentette, hogy a kórház a múlt évben másfél millió forintnál nagyobb összeget fordított a szegényes betegek ingyen kezelésére.

Mellátta a kórház multévi eredményes munkáját, amelyet a betegek gyógyításán kívül, fiatal orvosgárda továbbképzésére és jól képzett és lelkes ápolónői gárda nevelésében fejtett ki. Megelégedéssel emlékezett meg arról a lelkes áldozatkészségről, amely egy új kétemeletes pavilon építését tette lehetővé, amelynek befejezéséhez még további nagy erőfeszítésre van szükség. Amak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kórház nagy célkitűzései sikerültné fognak és az új pavilon nemsokára át lehet adni rendeltetésének.

Dr. Vass Zoltán főtitkár beszámolója után, melyben a kórház vezetőségének mondott köszönetet önzellen és fáradságot nem ismerő munkásságukért, dr. Fénichel Mór igazgató-főorvos kimerítő és nagy figyelemmel hallgatott jelentésében számolt be a kórház üzemének és az egyes betegosztályok egybenműködéséről. Közel 30.000 betegápolási nap mellett — mondotta —, a kórház állandóan zsúfolva volt és az ápolott betegeknek 52 százaléka, felekezetre való különbség nélkül, teljesen ingyenesen ápolásban részesült. A kórház működése — fejezte be beszámolóját — csak akkor fog teljessé válni, ha új betegágyak fognak rendelkezésre állani, szükségesnek mutatkozott a második belgyógyászati osztály felállítására, amelynek vezetésére dr. Farkas Imre karöltött meghívást. Feller Lajos, a felügyelőbizottság elnöke, pontos jelentésben számolt be a kórház pénzügyi helyzetéről. Dr. Farkas Imre a taggyűlési akció lefolytatásáról számolt be, külön elismeréssel fejezve ki dr. Fischer Tivadarnának a bálai akció sikeres megszervezéséért.

A közgyűlés végén dr. Róth Marcell, az orvosi tanács elnöke, a kiváló sebész, a főorvosi kar és a fiatal orvosok nehéz munkáját vázolta és rámutatott arra a nehéz feladatra, amelyet a kórház és az egyesület ezekben a különösen nehéz időkben teljesített s e nagy munkán kívül még egy új 60 ágyas pavilont hozott létre. További munkára buzdította a jelenlevőket és az egyesület tagjait, hogy az épületet méghamarabb befejezhessék, hogy ezáltal a kórház sokrétű szociális misszióját zavartalanul végezhesse.

Athenaeum-regénytár

izléses vászonkötésben 119 leíért

Már megjelentek:

Chardonne: A boldogság éneke
Pirandello: A kitaszított
Hunyady Sándor: Nemesfém
Sigrid Undset: A hű feleség
Nemirovsky: A zsákmány
Földi Mihály: A miniszter
John O'Hara: Találkozás
Bontempelli: Halál és élet
Sinclair Lewis: Tékozló szülők
Julien Green: Leviáthán
Somerset Maugham: Színház

SAJTÓ ALATT:

Gunnarson: A vulkán árnyékában
Lehmann: Titokzatos felelet
Sztinyai Zoltán: A bocs

Kaphatók az

Ellenzék könyvostályában

Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii No. 9. Telefon: 1199. — Vidékre utárvétellel azonnal szállítjuk. Kérje a könyvújdonságok jegyzékét.

SZÍNHÁZ ÉS ZENE

Csütörtökön este: Műtét

Tomcsa Sándor vigláléka. — Eredeti bemutató

F. hó 27-én, csütörtökön este mutatja be a színház az Erdélyi Helikon általános drámapályázatának harmadik kiöntetett és előadásra ajánlott darabját, Tomcsa Sándor Műtét című viglálékát.

Tomcsa Sándor egyike a legeredetibb íróknak, aki érdekes és újszerű írással már régen kedvence lett a közönségnek. Első színpadi próbálkozása pedig előreláthatóan a legnagyobb sikerrel fog járni, mert a Műtét egy hivatásos és ötletekben gazdag, nagyszerű tollú humorista biztos kézzel megírt, meglepően érdekes darabja. Modern és friss, amelyet maradéktalan életismeretből duzzadó és a végjáték, melynek köpöcsös cime, a mai intelligens középosztály ezer és ezer kis tragédiáinak egyikét mutatja be olyan megoldás keretében, mely — mint egy nehéz orvosi műtét — vagy katasztrófálissá válik, vagy megmenti a beteg életét. A szerző a legnemesebb és legemberibb megoldást választja, mely természetesen és megnyugtató: a lélek és érzékek skrupulusaitól felszabadultan indul új életnek hőse, dr. Ember László, a „mai” szenvedő intellektusa.

A színház a legnagyobb ambícióval készült a csütörtöki bemutatóra, amely előreláthatóan kimagasló esemény lesz az idei szezonnak.

A színház műsora:

Kedd 9: CYRANO DE BERGERAC. (Negyedszer.)

Szerda 9: CYRANO DE BERGERAC. (Ötödször.)

Csütörtök 9: MŰTÉT. (Tomcsa Sándor eredeti vigláléka 3 felvonásban. Az Erdélyi Helikon és a színház pályázatán kiöntetett újdonság. Főszereplők: Fényes Alice, Beness Ilona, Czoppán Flóri, Faludi Márta, Feledi Éva, Rajnai Elli, Nagy István, Tompa Sándor, Kovács György, Mészáros Béla, Bodó György, stb. Rendező: Szabados Árpád. A premier bérlet helyeit szerda délig fenntartja a pénztár.

Péntek 9: MŰTÉT. (A rendes bérlet helyeit csütörtök délig fenntartja a pénztár.)

Szombat délután 5: BUBUS. (A nagyszerű operett első előadása.)

Szombat este 9: GYIMESI VADVIRÁG. (Gé-

czy István népszínműve, énekekkel, táncokkal és dalokkal. Teljesen új betanulásban. Főszereplők: Báza Éva, Csengeri Aladár, Csóka József, Czoppán Flóri, Deésy Jenő, Fülöp Sándor, Gróf László, Hoffmann Mária mint vendég, Jenei János, Miklóssy Margit, Perényi János, Rajnai Elli, Szentos Ferenc, Tompa Sándor, Rendező Gróf László, vezényel Stefánidesz József. Rendes hely-nyarak.)

Vasárnap délután 3: A VÉN BAKANCSOS ÉS FIA, A HUSZÁR. (Olcsó hely-nyarak.)

Vasárnap délután 6: EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL.

Vasárnap este 9: GYIMESI VADVIRÁG.

Hétfő délután 6: GYIMESI VADVIRÁG.

Hétfő este 9: EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL.

Mozik műsora:

CAPITOL: A marneai hős. Főszereplők: Raimu, a franciák legnagyobb jellem-színésze, Adalbert Bassermann Dario és Aimos. A film előtt a legfrissebb világhíradó.

EDISON: Két hős szenzációs műsor. I. D 1 buvárhajó. Izgalmas filmesoda Pat O'Briennel. II. Dick foran bravuros cow-boy filmje, az Ország törvény nélkül. III. Híradó.

RIO-mozgó: Ma: 3, 6 és 9 órakor. Két sláger egy helyen! I. A jéghecegnő. Fősz.: Sonja Henie, Don Amache, Jean Hersholt és a Ritz-testvérek. II. A halálos veszedelem. Fősz.: Warner Oland. III. A legújabb Metro Híradó. Köv. műsorunk: Az éjféli mars, az eddig megjelent háborús filmek legnagyobbja. Fősz.: Lionel Barrymore

és Warner Baxter. II. Butaló Bill. Az igaz történet. Fősz.: Gary Cooper.

ROYAL: Jeanette MacDonald és Nelson Eddy a Tavasz szerénád (Szerelemesek) c. filmben. Kedvencmánya és szabadjegyek vasárnap érvénytelenek. Számozott helyek.

SELECT: Átrecs ember. Az utóbbi évek legizgalmasabb kalandfilmje, főszerepekben: Tonto, a rézbőrűek vezére és Silver az ördögös ló.

URANIA: Párisi nászut. Gaál Franci egyetlen ideai vigláléka, főszerepekben: Bing Crosby, Everett Horton.

LEVÉLPAPIROK egyszerűen a leg-választékosabb kivitelű legolcsóbban a Piata Unirii könyvostályában, Cluj-Piata Unirii.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavaként 2— lej. Legkisebb apróhirdetés ára 20— lej. — Állástkeresők, tudóshelyek és tündök-hirdetési, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1— lej. — Jellegű levelek, megkeresések csak választékosan ellenében válaszunk és csak portóztól leveleket továbbítunk. — Díj előre fizetendő. — Apróhirdetések feladhatók a kiadónál, könyvostályunkban, bizalmasainknál, bármely hirdetés irodában. — Délután hirdetéseket csak az Ellenzék könyvostálya (P. Unirii 9.) vesz fel. Telefon 11—99. — Cím tartalmazó hirdetések a választ köz-venlenül a megadott címre kell irányítani.

VEGYES

KÖLTÖZKÖDŐK! Óvjátok gyermekeiteket a poloskák útján történő fertőzésről. — Garantált módszerrel irt Deák mérnök „Antisept” feregetlenítő vállalata Cluj, Piata Unirii 7. Telefon 17—17. K 93

MOSKOVITS & COMP. ÁTKÖLTÖZÖTT Piata Mihai Viteazul 17. (Benzinkutalt-szemben.) Petróleumfűző javítás, díjmentes bét-betevés, eladás garancia mellett részletre is. F 216

ADÁS-VÉTEL

KÉT BOGLYA kertészéna eladó P. Unirii 12. sz. házfelügyelőnk. G. 2530.

ÁLLAST-KERES

SZOPTATOS dadának elmenne azonnalra egy jobb nő. „Rozeo 24” jelgére. Ko 143

SZÉPEN mosok, vasalok batyus ruhákat, családok részére 150 leíért. Róza néni. Motilor 109. Balra 5-ik ajtó. G 2534

Ingatlan-Lakás

KIADÓ május 1-re 2 szoba, konyha, fürdőzés lakás. Reg. Ferdinand 29. Gy 1607

KERESEK azonnalra 2 vagy 3 szobás modern komfortos lakást. „Egy negyed évi házbén előre” jelgére a kiadóba. G. 2532.

IDÓJÁRÁS. Bucurestiből jelentik: Sülyedő légnyomás, mérsékelt nyugati szél és változó felhőzet mellett sokhelyen kisebb eső, éjjel a mélyebben fekvő részekben talajmenti fagy lehetséges, a nappali hőmérséklet alig változik. Bucurestiben hétfőn dében a hőmérséklet 11 fok volt.

Negyszázmillió lejt kereset az elmúlt évben a Krupp-művek tulajdonosa, a von Bohlen-család, Berlinből jelentik: A Wirtschafting című német gazdasági lap tudósítást közöl, amely szerint az elmúlt év volt a legjobb a Krupp-művek számára. A Krupp-gyár, amely ágyukat és fegyvereket készít, a Krupp von Bohlen-család tulajdonosa. Az elmúlt esztendőben a gyár 9 millió márka tisztá hasznos mutatót ki, amely mintegy negyszázmillió lejtnek felel meg. A mérleg egymillióártszázmillió márka egyenleget mutatott. A hatalmas fegyvergyár munkásainak száma 16.000 lélekkel szaporította az elmúlt évben és összes alkalmazottjának száma 125.000.

Kolozsvári árutözsde jegyzései: Buza 445, árpa 345, zab 460, okukorica 470, fehér paszuly 1020, böhhermag 1800, lucernamag 4500, nullás liszt 940, négyes liszt 860, ötös liszt 830, integrált liszt 730 — 860, mált liszt I. osztályu 600, másod-osztályu 520, korpa 380, széna 180, lucerna és lóhere 200, szalma 90, céklamag 1500 lej mázsáknként.

TEGNAP ESTE MEGISMÉTELTÉK A LÉGITÁMADÁSI RIADÓT KOLOZSVÁRON. Hétfőn este 9 óra után a kolozsvári hatóságok megismétezték a légítámadási riadót. Az ujjonnan felszerelt szíriénak jeladására pillanatok alatt egyiptomi sötétség borult a városra, melynek utcáin minden közlekedés megszűnt. A tegnap esti váratlan riadó még kielégítőbb eredményekkel járt, mint a vasárnap kétszer megisméteződő képletes légítámadási gyakorlat. A Szent Mihály-templom torony-erkélyén felállított órszemek jelentése szerint a lakosság a város minden pontján betartotta a szigorú intézkedéseket s ez alkalommal a magánházak és bérházak lakói az előírásoknak megfelelően az udvarra néző ablakokat is elsötétítették. A 15 perces riadó alatt csak a rendőrök cirkáltak az utcákon, hogy ellenőrizzék a légvédelmi törvény idevonatkozó rendelkezéseinek végrehajtását.

RADIO

KEDD, ÁPRILIS 25.

BUCURESTI. 7.30: Torna, hírek, hangversey, táncosok. 13: Kulturális hírek, sport. 13.10: Hangverseny. Közben: Sport-hírek. 13.40: Hangmezek. 14.15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Műszerű üzenetek. 18.15: Hangmezek. 19: Időszertű anyag. 19.15: Hangmezek. 20: Felolvasás. 20.15: A windsori vig üök, hangmezek. 20.40: Felolvasás. 21: Szimfónikus zene. 22: Hírek. 22.15: Shakespeare-jelenetek. 23: Hírek. 23.15: Romeo és Julia-részletek hangmezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

BUDAPEST. 7.45: Torna, hírek és hangmezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Balaholka-zene. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.10: Asszonyok-nak. 18.10: Előadás a Nemzetközi Vásárról. 18.25: Postászenekar. 19.50: Kemesesalja, tájrajz. 20.20: Magyar nóták. 21.35: Szent Veronika kendője, szimf. 22.40: Hírek. 23: Hegedűszámok. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Jazz. 1.05: Hírek.

SZERDA, ÁPRILIS 26.

BUCURESTI. 7.30: Torna, hírek, hangverseny, táncosok. 13: Kulturális hírek, sport. 13.10: Hangverseny. Közben: Sport-hírek. 13.40: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Hangmezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Operanyitányok. 19: Időszertű anyag. 19.17: Madrugá'kar. 19.35: Brahms: Hegedű és zongoraszónata. 20: Felolvasás. 20.15: Jazz. 21: Rádiózenekar. 22: Hírek. 22.15: Moscopol énekel. 22.40: Román hangmezek. 23: Hírek. 23.15: Vendéglőli zene. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

BUDAPEST. 7.45: Torna, hírek, hangmezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hangmezek. 13.30: Hírek. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Diáklőlóra. 18.10: A Nyiregházi Ref. Tamitónóképző Intézet énekkara. 18.50: Előadás. 19.20: Cigányzene. 20.10: Szép magverseny. 20.30: Látogatás a budafoki borpincészetben. 21.10: Hangverseny zenekar. 23.15: Cigányzene. 23.40: Hírek német olasz angol és francia nyelven. 24: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek.

„Jó az Isten, nem hagy el!”

A fenti cím mélységes emberi alázatosság, megalkuvás és elpusztíthatatlan derűlátás kifejezője. Nem davatos jelszó. Tul egyszerű és tulontul hatástalan. Nem is használhatjuk más, mint az, aki ropant elfogultsággal küzdve, most először búcsuztat halottat.

„Jó az Isten, nem hagy el!” — így fohászkodom és igyekszem példázni életemet. Szalai Károly bácsi. De a szép szavak, eszben hagyának. Marad az általam annyiszor ismételt biztató íge s nincs tovább. Hallgatom. Emlékezem. Lélekben ott vagyok a székelyudvarhelyi temetőben, frissenhaltott sírok mellett. Némbe kegyelet utolsó virágait, melyek már elhervadtak s új életre készülődnek már a tavaszi záporból áztatott földben. Emlékezem.

Te tanítóttál az óra számlapján vándorzó kis- és nagymutató rendeltetésének jelentőségére.

— Látod, most pontosan hat óra. A két másodperc egyetlen felkiáltójelként összeolvadt. Lent van a kicsi, fent van a nagy. — Ha pedig a nagy utólérti a kicsit, ott fenn, ütött a tizenkettedik óra.

Ugy sajnálom, hogy a mutatóknak az érzékeny körüli további pályafutásához már nem fűztél ilyen fura magyarázatokat.

— Majd lassan-lassan megtanulod — biztatlal —, jó az Isten, nem hagy el!

És megtanultam. A felkiáltójelre pontosan kiugrottam az ágyamból: Lent van a kicsi, fent van a nagy! — büszkélkedtem édesapámmal, mint I. oszt. ref. elemiskolai jelölthez illik. Igen, megtanultam. A hold besüthött a nyitott ablakon át s felgyújtotta az óra számlapját. A nagy utólérti a kicsit. Ütött a tizenkettedik óra. Reszketve húzódtam meg a takaró alatt s néztem az ijesztő árnyakat, ahogy végigsuhantak szobámon, megropantották a butorokat, nyikorgatták a padlót és rettentő emberi külsőt varázsoltak székre dobott ruháimból. „Jó az Isten, nem hagy el!” — sóhajtottam és gondoltam Read bizakodva, Károly bácsi.

Azóta sem bírok továbbhaladni 6 óra után és nem bírok nyugovóra térni tizenkét óra előtt. Azóta szűkült az álom és ébrenlét mesgyéje. Ami ezt illeti, látod, már kezdtem példázni életemet. Csak annyiszor ismételt biztató ígédet feledtem el. Pedig minduntalan segítségemre hoztad. Az utolsó osztályvizsga előtt. Az első szerelem előtt. Az első csalódás után. Mindig, mindig, amikor úgy hittem, nem bírom tovább.

Legutoljára karácsony másodnapján, az ünnepi ebéd után. Emlékszel? amikor mosolyogva felemelkedél az asztal mellől, hogy magásra emelt pohárral felköszöntes cselekvőségünkkel a fiatal párt.

— Nyolcvankilenc éves az öreg! — sugtam feleségemnek a meglepő titkot. — No, odaballagass, hogy kívágya a reze!

Te néhány pillanatig álltál mozdulatlanul. Tartottad kezvedben az aranylós poharat, mintha kívont kardot mutatnál fel. Dus, barna hajad homlekedbe hullott és csak mosolyogtál hibátlan, saját fogcsorodással a kacsiásra kifest bajusz alatt. Kisértetes pillanat volt. Ez a fiatalos külső ebben a mathuzsálemi korban, ebben a megnemalkuvó és mégis alázatos, elpusztíthatatlan derűt sugárzó mozdulatban.

Aztán egyszerre csak elhomályosult a biztató kép. Elsápadtál, szemednek megtört a fénye, fakó arcodon mély ráncok vibráltak a feltörő könnyek árjában.

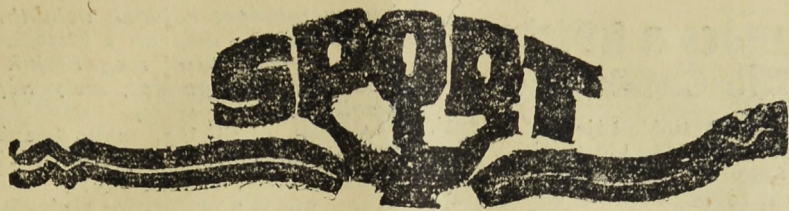
— Jó az Isten, nem hagy el!

Ennyi volt az egész ünnepi beszéd. Utána ismét felrisszultál, megifjodtál, mint valami hosszú utról visszatért és megpihent vándor.

— A szívem... a szívem már... — ennyit hoztál fel még melegségedre. A két rejtelmes mutató szünetnélküli körforgása mintha megállt volna egy pillanatra a hatos és tizenkettes számjegyek között.

Mikor elbúcsúztunk, megismételted kedves, biztató ígédet, aztán indultál, fürge, apró léptekkel. Az ablakból még sokáig néztünk utánad, ahogy eltűntél a kavargó hóhullásban.

Sokat éltél, sokat szenvedtél, Károly bácsi. Nyugodj meg békén. Látod, jó volt az Isten, nem hagyott el. (László)

Nem változtatják meg az A-ligát — tovább folytatják a Román Kupa mérkőzéseket

BUCURESTI. A Román-kupamérkőzésekről a fővárosi sajtóban az a hír terjedt el, hogy a díjmérkőzés válságba került és rövidesen megszüntetik a Román-kupamérkőzéseket. Ezzel szemben Gabriel Marinescu tábornok, a labdarugószövetség elnöke úgy nyilatkozott, hogy a kupamérkőzéseket továbbra is fenntartják és az idei mérkőzéseket május 25-ig be is fogják fejezni. Az elődöntőket még éppen lejátszák.

Kijelentette még a szövetségi elnök, hogy jövőre sem tervezik a ligamérkőzések rendszerének megváltoztatását vagy az A-liga létszámának felemelését és így minden erre vonatkozó híradás nem egyéb találgatásnál.

Anglia 1938—39-ik évi labdarugó bajnokságát az Everton csapat nyerte meg 57 ponttal, 2. Wolverhampton W. 52 ponttal, 3. Charlton Athletic 48 ponttal.

Összeállították a magyar-román Davis Cup-mérkőzés csapatait

Lengyelországgal játszik előkészítő mérkőzést Románia

BUCURESTI. A Tenis Club Roman minden előkészületet megtett a május 5—7. napjaira kitűzött magyar-román Davis Cup-mérkőzés megrendezésére annak ellenére, hogy az Ország Öre még mindig nem nyilatkozott hivatalosan arról, hogy engedélyezi-e a mérkőzést. A teniszszerződés Schmidt — Caralulis összeállítású csapatot jelölt ki a magyarok ellen, akik viszont egyezsre Gáboryt és Asbóthot, párosra pedig a Gábor — dr. Dallos kettőst jelentették be Bucuresztbe azzal, hogy a csapat április 28-án érkezik Bucuresztbe Szántó szövetségi elnök, Groschmidt szövetségi kapitány, Herzum

szövetségi főtitkár, Harkó András és Friederich szövetségi tag vezetésével. A csapattal jönnek még a következő játékosok: Csikós, Romhányi, Pető, Bánó és Ferenczy is.

A mérkőzés zsürielnöke Gh. Poulieff lesz, a mérkőzéseket André Canolle fogja vezetni, a román csapat kapitánya Gr. Caracostea.

A teniszszerződés megelőzőleg április 30-án és május 1-én Varsóban a lengyel válogatottal fog mérkőzést játszani a DC-mérkőzés előtti utolsó edzést, melyen Románia színeit Tanasescu, Schmiadt és Caralulis fogják képviselni.

Kispest május 10.-én Kolozsváron is játszik

KOLOZSVÁR. Mint tegnapi számunkban röviden jelentettük, Kispest labdarugó csapata május 3—4-én Bucuresztben játszik a Jugoszlávok ellen készülődő román válogatottal. A kispesti együttes visszafelérőjét május 7-én, vagy Ploesztben a Tricolor ellen, vagy Brassóban az

AGER ellen is játszik, majd május 10-én Kolozsvárra jön és itt a Victoria-val mér össze erejét. A kispest-Victoria mérkőzést, amit még március első hetében kötött le a kolozsvári együttes, revánsal jár, amire valószínűleg június utolsó hetében fog sor kerülni Budapesten.

Május elsejével megszűnik az egykor világhírű cseh profi labdarugósport

PRÁGA. A német fősporthatóság a cseh-morva tartományban is elrendelte az egész labdarugósport visszaamatörizálását és pedig május 1-től kezdve. Ez az oka a cseh válogatott játékosok nagyarányú külföldi ajánlkozásának, mert a határozat következtében sokan el fogják veszteni kenyérüket, ha idejében nem találhatnak szerződést külföldön.

A német sporthatóság rendelkezése szerint május 1-től kezdve nem lesz profi labdarugósport a cseh-morva tartományban sem, az amatörizmus ellen vétőket és egyesületeiket már első esetben 20 ezer lej-től felfelé terjedő pénzbírsággal sújtják. Körülbelül 500, elsőrangú profijátékost érint súlyosan a németek rendelete, akik közül eddig hivatalosan Dancsik, Czerny, Kopecky, Bican, Brodae és Vytilacil jelentettek be, hogy külföldre szerződnek.

Az olimpiai műsor

BERLIN. „Rossz vért szül az, hogy van sportág, amelyik szerepel az egyik olimpia műsorán, de a másikon már nem rendezik meg. Ez történik a gyeplabdával, amelynek elejtése miatt az indusok és afgánok nemzeti sportja kerül le az olimpia műsoráról. Márpedig éppen az ilyen kismenetek általános sportja halad előre nagy lépésekkel, ha valamelyik sportágban számottevő eredményt érnek el.”

Diem dr. még leszegedi, hogy mind egyik sportágnak érthetően megalkodnia kell olimpiai jogához. De ettől függetlenül az olimpiai bizottságnak is azon kell lennie, hogy a nemzetközi műsor ne forogcsodálódjék szét, vagyis lehetőleg minden sportágnak ünnepe, legnagyobb eseménye, a legértékesebb bajnoki címért való vetélkedése legyen. — AZ OLIMPIA.

A JUGOSZLÁVIA elleni válogatott csapat összeállítása sok fejtevést okoz a labdarugószövetségnek. A válogatott bizottság tagjai között pillanatnyilag az a nézet alakult ki, hogy a csatársor összeállítása következő összeállításban lenne a legerősebb: Reiter—Ploesteanu — Bodola—Praszler—G. Popescu. — A csapat többi játékosaként egyelőre csak Bürger és Ciolac neveit emlegetik komolyan.

Az olasz labdarugószövetség megbízta Copolla alelnököt azzal, hogy sürgősen hívassa össze a közép-európai kupabizottságot, hogy tisztázzák ennek a nemzetközi díjkírásnak ügyét.

OLASZORSZÁG ANGLIA ELLEN ugyanazzal a csapattal fog kiállni, mellyel a németeket győzte le, vagyis a csapat a következő lesz: Oliveri, Foni—Rava, Renta—Andreolo—Seranton, Biavatti—Sansone—Piola—Meazza—Colausti.

Szállítási vállalatok nyári munkaidéje

KOLOZSVÁR, április 25. A múlt év augusztus 4-én megjelent rendeletörvény valamennyi ipari és kereskedelmi téren működő tisztviselőnek módot nyújt a munkaidő megállapítására. Ennek alapján valamennyi foglalkozási ágban már döntöttek is a nyári munkaidő meghatározását illetően.

Legutóbb a szállítási vállalatok munkarend kérdése került a helybeli munkaügyi felügyelőség elé, mely az egyes vállalatok vezetésének és alkalmazottainak megbizottaitól karöltve a múlt hét szombatján döntött a nyári munkaidő bevezetéséről.

A megállapodás alapján a nemzetközi szállítással foglalkozó vállalatoknál a nyári munkarendet május 15-vel kezdődőleg vezetik be, szeptember 15-ig bezárólag. Ezen idő közben az említett vállalatoknál a munkaidő délelőtti 7-től délután 2-ig, megszakítás nélkül tart, naponta délután 2 órai inspekción szolgálatot. Az inspekción végző tisztviselő, — akiknek száma vállalatonként egynél több nem lehet —, a délelőtti 7-től 1 óráig tartó szolgálat mellett délután 4—6-ig köteles szolgálatot tartani.

A szeptember 16-tól május 15-ig tartó téli munkaidőben külön délelőtti és délutáni munkabeosztás van, mely 8—1, illetve délután 4—7-ig óráig tart.

Ez a munkabeosztás azonban csak a nemzetközi szállítással foglalkozó vállalatokra vonatkozik, míg a többi szállítási vállalat munkabeosztását a munkaügyi felügyelőségnek ma délelőtti megkezdett tárgyaláson fogják megbeszélni.

Erdélyi Falvár

hogy Tomes Sándor, a kitűnő erdélyi író Műtét című vígjátéka iránt rendkívül nagy az érdeklődés. A csütörtöki premiert a színház idei harmadik ösbemutatója lesz s a harmadik olyan darab kerül a közönség elé, amely az „Erdélyi Szépművés Céh” drámapályázatán díszes díjat nyert. A Műtét témájánál fogva s teljesen különböző az eddig bemutatott erdélyi daraboktól. Vígjáték, de humora keserű s a komédia felszín alatt súlyos emberi mondanivalók vannak;

hogy az angol lapok a politikai szenzációk mellett, első oldalon hozzák az a hírt, hogy Gracie Fields válik. A legnépszerűbb angol színésznőről van szó, akinek egész Británia csak „A mi Gracie-nk” néven ismer. Többeszüri filmszerzőlése ellenére, mi a kontinensen alig ismerjük az angolok Graciejét. De Amerikában nagyon népszerű. A híres színésznő ma 40 éves és 6 kapt a világ legragyabbb filmszerződségét. Kiszámították, hogy legutóbbi filmszerződségéért minden munkában töltött percért 2 fontot, kb. 4000 lejt kapott ez a nem szép, nem egészen fiatal, de szenzációs komika, akinek 18 évi házasság utáni válása ma Angliában szenzáció;

hogy az Elfújta a szél filmváltozatában Scarlett O'Hara szerepét Korda Sándor gyönyörű felfedezettje, Vivian Leigh alakítja;

hogy Petőfi Sándor halálának 90-ik évfordulóján nagyszabású emlékünnepe rendeznek Segesváron. A Petőfi-emlékbi-zottság máris megkezdte az előkészületeket az ünnepségre.

John Knittel: Via Mala

Az utóbbi évek egyetlen regénye sem vetett fel oly mély erkölcsi problémákat és nem birkózott meg velük annyi művészettel, mint a Via Mala. Olyan hatalmas ez a regény, mint maguk a svájci Alpesek, melyek közt játszódik. Ára diszkiadásban 290 lej az Ellenék könyvosztályában.

Rendkívüli angol minisztertanács a kötelező katonai szolgálat kérdésében

(Elsődleges cikkünk folytatása)

A nap eseményei közé tartozik, hogy Londoni jelentések, a kötelező katonai szolgálat bevezetése Angliában külső elől áll. Ebben a kérdésben tegnap rendkívüli minisztertanács volt, melyen Sir John Simon kincstári miniszter beszámolt az ezzel kapcsolatban szükségesé váló pénzügyi intézkedésekről. Az angol kormány ezt a lépést a munkáspárti határozati ellenzésével szemben vállalta meg. Aullee ellenzék, munkáspárti vezér, tegnap újra kijelentette, hogy a munkáspárt változatlanul fenntartja a kötelező katonai szolgálatot szemben eddigi visszautasító álláspontját.

A nap jelentős külpolitikai hírei közé tartozik, hogy Jordana tábornok, spanyol külügyminiszter, a párisi „Matin” szerint, határozottan kijelentette Petain marsall, francia nagykövet előtt, hogy Spanyolország támadás esetén nem vállal kötelezettséget a tengelyhatalmak mellett. A szeptemberi válság idején Franco tábornok hasonló kijelentést tett, a spanyol helyzetben azóta történt változások miatt azonban úgy látszott, hogy erre vonatkozólag változott a spanyol erremzeti kormány álláspontja. Egy másik nagyfontosságú külpolitikai hír azt véli tudni, hogy lengyel részről rövidesen hivatalos nyilatkozat jelenik meg, mely visszautasítja a lehetőségét is annak, hogy Danzigot Németországhoz csatolják. Végül pedig a nap feltűnő külpolitikai hírei közé tartozik Potemkin szovjetorosz külügyi népbiztoshelyettes utja Ankarába. Potemkin állítólag nem egyenesen Ankarába megy, hanem utbaejt más fontos pontokat is.

CIANO GRÓF OLASZ ÉS CINCÁR-MARKOVICS JUGOSZLÁV KÜLÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

VELENCE, április 25. A velencei tárgyalások befejezése után Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter nyilatkozatot adott. Kijelentette a külügyminiszter, hogy a hivatalos jelentéshez nincs hozzáfűzött valójára, mert nem akarja azt elrontani. A jelentés utolsó pontjára vonatkozólag pedig, mely a magyar-jugoszláv kérdéssel foglalkozik, ezeket mondta a budapesti újságírók kérdésére:

— Az újságíró jól tud olvasni a hivatalos szövegben, tehát felment attól, hogy annak jelentését magyarázzam.

További kérdésre: — várható-e a közeljövőben magyar-jugoszláv tárgyalás, a jugoszláv külügyminiszter így válaszolt:

— Mi mindig hűségesebbek a népünk s örülünk, ha megszoríthatjuk egy barát kezét. A magyar-jugoszláv barátságunk nálam személyes tradíciója van. Jelen voltam, mikor Magyarország kormányzója emlékeztetés melletti beszédét elmondotta. A mostani megbeszélések is ezen a vonalon mozognak. Nem kívánhatom, hogy többet mondjak, hiszen az önök miniszterelnöke is igen szófukar.

Ciano gróf olasz külügyminiszter következő nyilatkozatot adta:

— A tárgyalásokat eredményével nagyon meg vagyok elégedve. Remélem, hogy a megbeszélés jó hatással lesz Magyarország további sorsára is. Ennek a kedvező fejlődésnek előfeltétele már a római tárgyalásokon láttam. Velence egyenes folytatása volt Rómának.

BERLIN, április 25. A „Deutsche Allgemeine Zeitung” úgy tudja, hogy Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter Berlinből egyenesen Budapestre utazik a magyar-jugoszláv megegyezés aláírása céljából. A lap szerint lehetséges, hogy a széleskörű tárgyalásokba esetleg Szófiát is bevonják.

RÓMA, április 25. (Rador.) A Mes-

Via Mala nagyregénye

John Knittel világhírű műve, a Via Mala, óriási regény formájában, 655 lap 231 lej, Heymann: Geldern lovag kőve 185 lej, Németh Andor: Metternich fűve 185, kőve 224 lej, Gervais: Ma-Kui kínai orvosregény fűve 125, kőve 165 lej, Jacob: A régi Bécs, Strauss-regény 178 lej, Kiss Lajos: A szegény ember élete 165 lej, Lepagenál Kolozsvár, Postán utánvéttel. Kérjen teljes újdonságjegyzéket.

Az Ellenék R. T. „Concordia” műintézetének nyomása.

sagero kiküldött tudósítója azt jelenti, hogy a horvát kérdés legrovidebb időn belül megoldódik. „Külsőben álló megegyezés rá fogja bírni a horvátokat, hogy résztvegyenek az ország kormányában, együttműködve a szerbekkel és szlovénekkel.”

ANGLIA AZ ÁLTALÁNOS HADKÖTELEZETTSÉG BEVEZETÉSE ELŐTT

LONDON, április 25. (Rador.) Winston Churchill a Mansino Houseban, a lordmayor székhelyén beszédet mondott tegnap a nemzetvédelmi szolgálat érdekében való orszózással. Miután kijelentette, hogy a területiális hadsereg valamennyi egysége elérte teljes létszámát, Churchill hozzáfűzte, hogy megkezdte a sorozást új egységek alakítása végett.

Felemlítve, hogy Anglia több európai nemzetnek biztosítékot adott egy esetleges támadással szemben, Churchill kijelentette: — Egyenesen abból a tényből ered, hogy eddig nem tettünk és nem is kíséreltünk meg alkalmas intézkedéseket arra, hogy elégséges hadsereget teremtsünk, mely lehetővé teszi, hogy beteljesítsük kötelezettségeinket. Egyre valószínűbb, hogy nemcsak a kötelező nemzeti szolgálatunk lesz.

LONDON, április 25. (Rador.) A „Financial News” diplomáciai munkatársának jelentése szerint, Hore Belisha már elkészítette a tervet, melynek alapján a katonai kiképzés kötelező lesz. A tervhez az angol közvélemény egyre jobban csatlakozik.

„A GYARMATI KÖVETELÉSEK A NEMETSÉG ELÉVÜLHETETLEN JOGAI”

PRÁGA, április 25. (Rador.) A csehországi Teplitzben nagyarányú gyarmati tüntetés volt s ez alkalommal Henlein Konrad kijelentette:

— A német gyarmati követelések elvévülhetetlen gyarmati részét képezik. Minden németnek tudnia kell, hogy küzdünk kell majd később, hogy

Capitol Mozcó

legnagyobb szenzációja!!! Ezek látták a filmet!!! — Ezek beszélnek róla, mert a legemlékezőbb és a legnagyobb!!! — Még csak két napig, kedden és szerdán.

A marnei hős

Szigoru ítéletet hozott az ilfovi törvényszék a nemzetközi aranycsempészés ügyében

BUCUCESI, április 25.

Az ilfovi törvényszék most hozott ítéletet abban a nagyarányú aranycsempészési botrányban, amelynek főszereplője a hálokocsiársaság egyik igazgatója volt. Garnesteanu 3 évi és 6 hónapi elzárásra ítélték, Constantin Flavian, Comorov-

jogegyenlőséget adnak nekünk. Nagy Führerünkben megvan a biztosítékunk, hogy magunk által meg fogjuk kapni valamennyi jogunkat, mely népünknek megilleti.

A Zeit című lap, mely beszámol a kijelentésekről, azt írja, hogy Henlein felpanaszolta, hogy egész sor inpari üzem, mely ugyszólván kizárólag tengerentúlról élt, teljesen megbénult a német gyarmatok elvesztésével.

PÁRIS ELZÁRJA NEMET EGYESÜLETEKET OSZLATOTT FEL

PÁRIS, április 25. (Rador.) A Havas-ügynökség jelenti: A francia kormány legutóbbi minisztertanácsán fontos intézkedéseket tett a Franciaországban, főleg

Elzászban és Lotharingiában különböző alakban lólytalódó nemzetellenes propaganda megtorlására.

Chautempsnak a helyzetéről szóló beszámolója után a kormány elhatározta, hogy feloszlalt három német csoportot, melyeknek működése a francia nemzeti egység csorbitására törekszik. Ezek a csoportok: a Jungmannschaft, a Bund Erwin von Steinbach és az Elsassischer Volksbildungsverein.

Az intézkedést az 1936 január 10-i rendelet alapján hozták.

Ugyanezen a minisztertanácsán az igazságügyminiszter aláírás végett a köztársasági elnök elé terjesztett két rendeletet:

Egyik megtiltja a külföldi franciaellenes propaganda szervezeteivel való összeköttetést és

súlyos büntetést ír elő azokkal szemben, akik külföldről alapokat kapnak, hogy Franciaországban nemzetellenes propagandát fejtsenek ki.

A másik rendelet az izgatásokat bünteti, akik arra törekednek, hogy faji és vallási okok miatt gyűlöletet és egyenlenséget idézzenek elő a franciák között.

NORVÉGIA SZÜKSÉG ESETÉN MEGVÉDI MAGÁT

OSLO, április 25. (Rador.) Koch norvég külügyminiszter, a német kormány kérdéseire válaszolva közölte, hogy amennyiben Norvégia egy általános háború kitörése esetén fenyegetve fogja érezni magát, szervezkedni fog semleges védelmére.

Vasárnap iktatják be a marosvásárhelyi református egyházközség új lelkészét

Marosvásárhely, április 25.

A marosvásárhelyi református egyházközség új lelkészét, Csiky József református leánygimnáziumi vallásnővér voltánál, április 30-án iktatják be hivatalába ünnepélyes keretek között. Csiky József beiktatása a délelőtti 10 órákor kezdődő alkalmi istentisztelet 10 órákor kezdődött. A beiktató alkalmi istentiszteletet Farkas Jenő esperes, Adorján Gábor vezető-lelkész és Csiky József szolgálatját és énekek karaként református leánygimnáziumi zenetanárnő, valamint Kiss József karnagy. A beiktató istentisztelet után az egyházközség diszközgyűlést tart. A diszközgyűlés színhelye a református leánygimnázium nagyerke. A gyűlésen részt vesznek az egyházközség presbiterei, valamint képviselői, dagjai, továbbá az egyházmegyei elnökség, a lelkész kar és az egyházközség különböző belmissziói szervei. A diszközgyűlés keretében történnik meg az új lelkész üdvözlése.

Drezdában tartják a nemzetgazdasági világgongresszust

BERLIN, április 25.

A 18-ik nemzetgazdasági világgongresszust június 6—12 között tartják meg Drezdában. A hatalmas aranyvilágértékeket megrendezésére az előkészületeket már megtették.

Államcsiny Boliviában

LA PAZ, április 25.

Bolivia miniszterelnöke puccszerűen átvette a politikai, pénzügyi és társadalmi élet vezetését és feloszlatta a parlamentet.

A spanyol exkirály visszakapja vagyonát

BURGOS, április 25. (Rador.)

Egy rendelet visszaadja XIII. Alfonz volt spanyol királynak a köztársasági kormány által elkobozott s az állam birtokába adott javait. Az igazságügyi hatóságok megbízták, hogy ennek megfelelőleg tegye meg a szükséges intézkedéseket az 1938 december 15-i törvény alapján, mely Alfonz volt király birtokainak kérdésében törölte a köztársasági kormány intézkedéseit.

* Éveken át székszorulásban szenvedő egyének gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelente félkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

LEGUJABB SPORTEHREK

Marosvásárhelyi sport hírek. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Vasárnap múlt egy hete folyt le — mint ismeretes — a nagykárolyi Victoria és a helyi Mures bajnoki találkozása. A mérkőzést a Victoria 2:0 arányban nyerte meg. A mérkőzést a helyi csapat megővta. Övását az elmúlt hét folyamán tárgyalta le a szövetség és döntésemár tárgyalta le a Mures vezetőségét. Eszerint a mérkőzést 3:0-as eredménnyel a helyi csapat javára írták, minthogy a nagykárolyi csapat fel volt függesztve.

Marosvásárhely. Dicsőszentmárton—MSE 5:2. A mérkőzést Dicsőszentmártonban játszották le; MTE II.—Mures II. 2:1.

Zilahy Lajos: A földöntúli város

(Uj Athenaeum — nagyregény). Költv 178 lej, uj Stefan Zweig: Nyugtalan szív 350 lap, nagy alak, szintén vászonkötésben 178 lej, Gunnarson: A vulkán, a nagy író új regénye vászonkötésben 119 lej, Maurois: A varázsló (Chataubriand) vászonkötésben 178 lej, Bálint György: Az állatok dicserete 66 lej, Bethlen: Morzsák 99 lej, Reményik Zs.: Vész és kaland 119 lej, Gleichen—Russum: A barokk vászonkötésben képekkel 198 lej, Lepagenál Kolozsvár, Postán utánvéttel. Kérjen újdonságjegyzéket.

Elítélt fogházor

KOLOZSVÁR, április 25.

Az elítélt fogházor Surducu Vasile szatmári fogházor megbízatást kapott, hogy egy Baumann nevű elítéltet az ország valamelyik fogházába kíséren át. Utközben azonban a fogoly egy óvatlan pillanatban megszökött. Surducu Vasile mulasztása miatt katonai fogházban elkerült, amely egyhávi törvényszékkel tésszel, 2000 lej pénzbüntetéssel sújtotta.

Serv. Cen. C. VI. A. Cluj. BUN DE IMPRIMAT